

Žilinská univerzita v Žiline

Univerzita tretieho veku

**Trenčianske motívy na filatelistickom materiály vydanom
v ČSR, ČSSR a SR**

Vypracoval: Fabuš Ján

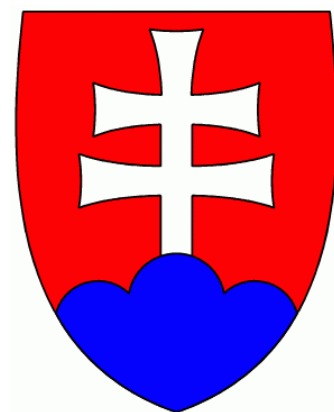
Ak. rok: 2021-2022

Vzdelávací program: zberateľstvo

Semester: 2

Ročník: U3V

obsah:	známky	str.1 - 43
	celiny	str. 44 – 51
	celinové pohľadnice	str. 52 - 57

„POŠTOVÉ ZNÁMKY SÚ MALÉ VECI,

ALE ICH VÝZNAM JE VEĽKÝ.

KTO MILUJE ZNÁMKY,

MÁ RÁD ŽIVOT A ČLOVEKA.

VEĎ POŠTOVÉ ZNÁMKY

ROZPRÁVAJÚ DEJINY

LEPŠIE AKO SLOVÁ.

SÚ POSLAMI

DOBREJ VÔLE A POROZUMENIA.“

(Arthur Summerfield)

Z N Á M K Y

Výplatná známka POFIS č.1101

Dátum vydania 21.3.1960

Návrh: Anton Hollý, rytec Jiří Švengsbír

Náklad: 34 750 000ks

Zúbkovanie RZ 11 3/4:11 1/4, tlačová forma 2 x 100

Spôsob tlače OTr rotačná oceľotlač

Emisia: Hradý a zámky

Na známke je zobrazený Horný hrad tzv. palácová časť v podobe ako vyzeral pred rekonštrukciou. Horný hrad je dominantnou a stavebne najkompaktnejšou časťou hradu, Nachádzali sa tu najluxusnejšie priestory. Dominujúcou stavbou Horného hradu je Matúšova veža. Hoci sa veža nazýva Matúšova veža, alebo aj Veľká veža, je doložené, že existovala ešte pred Matúšom Čákom. Veža stojí priamo na vápencovej skale, má pôdorys 12,5x12,2 m, múry sú pri základe hrubé 3,5 m. Veža sa smerom k vrcholu mierne zužuje. Bez strechy meria 39 m. Vo veži je päť poschodí, ktoré sú pospájané úzkymi a strmými schodmi. Ochodza na vrchole veže, ktorá je najvyšším miestom na hrade. Leží vo výške 340 m nad morom a a 130 m nad Mierovým námestím. Vedľa veže je Ľudovítov palác. Kráľ Ľudovít I., syn Karola Róberta, nechal v druhej polovici 14. storočia postaviť na severozápadnej strane Matúšovej veže palác, ktorý významne rozšíril dovtedy pomerne malý obytný priestor hradu a ktorý dodnes nesie jeho meno. Palác tvoria dve časti . Vonkajšiu a užšiu časť predstavuje hranolová dvojposchodová prístavba s arkierom na druhom a treťom poschodí. Bližšie pri Matúšovej veži je širšie jednoposchodové krídlo. Celý objekt prestavali

počas rekonštrukcie hradu v 16. storočí. Úpravy sa dotkli najmä širšej časti pri Matúšovej veži. Najvýznamnejšou zmenou na vonkajšom krídle bola prístavba arkiera. Poslednou stavbou na známke je Barborin palác. Z nádvorie vedie otvorené schodište popri stene Barborinho paláca a pozdĺž múra, uzatvárajúceho horné nádvorie zo severnej strany, do Ľudovítovho paláca. Barborin palác je pomenovaný podľa Barbory Celskej, druhej manželky Žigmunda Luxemburského. Budova svojou mohutnosťou púta návštevníka už z veľkého nádvorie. Palác bol postavený v r. 1430. Pri stavbe využili vonkajšiu stenu Matúšovho paláca, ku ktorej pribudovali ostatné kamenné steny. Dvorné múry Matúšovho paláca zbúrali, čím sa nádvorie rozšírilo. Do paláca sa vchádzalo z nádvorie bohato ozdobeným portálom. Z arkiera bol dobrý výhľad na všetky svetové strany, okrem juhu. Jednou z najkrajších miestností v celom hrade je tzv. veľká alebo rytierska sála, ktorá zaberá stred paláca.

K tejto emisii neboli vydané FDC.

Letecké príležitostné známky POFIS č.L58 a L60

Dátum vydania 30.10.1967

Návrh: Jaroslav Lukavský, rytec Ladislav Jirka

Náklad: 1 069 500 ks a 60 627 000 ks

Zúbkovanie RZ 11 1/2:11 1/4

Spôsob tlače OTr rotačná ocel'otlač kombinovaný
dvojfarebným hlbotiskom

Emisia: Svetová výstava poštových známok PRAGA 1968

Ani na jednej známke uvedenej emisie nie je Trenčiansky motív. Len na FDC č. 24C/67 so známkami č. L58 a č. L60 je prítlač na ktorej je letecký pohľad na Trenčiansky hrad nad ktorý prelietava dopravné lietadlo a logo Svetovej filatelistickej výstavy PRAGA 1968. Kresba zobrazuje Trenčiansky hrad v stave ako vyzeral pred rekonštrukciou , popis a vývoj Trenčianskeho hradu vid' Príležitostná letecká známka POFIS č. L 77. Nad hradom letí lietadlo BOEING 747, známy aj pod názvom Jumbo Jet je asi najznámejšie dopravné lietadlo vďaka svojmu tvaru trupu. Dosiaľ to bolo najväčšie používané komerčné lietadlo. Prednedávnom jeho kľačovanie vystriedalo lietadlo spoločnosti Airbus s označením A380. Boeing 747 bol vyvinutý ako dôsledok rýchleho rastu leteckej dopravy v 60-tych rokoch 20. storočia. Prvou spoločnosťou používajúcou tento model sa stala americká spoločnosť Pan Am. Štvormotorové dvojposchodové lietadlo vyrábané spoločnosťou Boeing Commercial Airplanes je schopné prepraviť 416 až 524 pasažierov. Do decembra 2009 bolo vyrobených až 1418 kusov tohto veľmi úspešného modelu. Toto lietadlo je schopné lietať rýchlosťou až 1 100 km/h na vzdialenosť 14 205 km. Niektoré konfigurácie tohto lietadla sú schopné zaletieť vzdialenosť New York – Hong Kong non-stop. Táto vzdialenosť

zodpovedá 1/3 vzdialenosti letu okolo celej Zeme. V roku 1998 Boeing 747-400 spoločnosti Qantas preletel vzdialenosť Londýn – Sydney non-stop, ale neviezol ani cestujúcich, ani náklad. Táto vzdialenosť zodpovedá dĺžke 18 001 km. Na prítlači je ešte logo Svetovej výstavy poštových známok, konala sa v Prahe s odstupom iba šiestich rokov - od 22. 6. do 7. 7. 1968 od predchádzajúcej PRAGY 1962. Bola súčasťou osláv 50. výročia samostatnosti Československa a 50. výročia vydania prvých československých poštových známok. Heslom výstavy bolo "Filatelia - svet poznania a mieru". Výstava sa konala pod záštitou prezidenta republiky Ludvíka Svobodu, ktorý ju tiež začal, a pod patronátom FIP. PRAGA 1968 bola najväčšia filatelistická výstavou v doterajšej histórii. V oficiálnej triede boli exponáty 150 poštových správ. Výstava mala takmer 10 000 výstavných plôch, zhliadnuť všetko aspoň zbežne bolo teda časovo náročné. Rekordný bol aj počet návštevníkov - počas 16 dní prišlo 345 000 osôb, z toho asi 60 000 bolo zo zahraničia.

Emisia: 50. výročie Speváckeho zboru slovenských učiteľov

Výplatná známka POFIS č. 1892

Dátum vydania 27.4.1971

Návrh: Albín Brunovský, rytec Josef Herčík

Náklad: 6 050 000 ks

Zúbkovanie RZ 11 1/4:11 1/2, tlačová forma list o 50
známkach

Spôsob tlače OTr + HT rotačná ocel'otlač + hl'bkotlač

Na známke je kresba symbolickej hlavy speváka. Dňa 24.11.1920 bol založený v Trenčíne Spevokol trenčianskych učiteľov, ktorého prvým tajomníkom bol Gabriel Valocký trenčiansky učiteľ. Tento spevokol bol vlastne predchodcom, či kolískou Speváckeho zboru slovenských učiteľov, ktorého vznik sa datuje od 3.marca 1921 v Trenčíne. Jeho prvým dirigentom bol prof. Miloš Ruppeldt. Zbor mal najprv 32, neskôr 50 a po r.1971 90 členov. Sídлом je Dom SZSU v Trenč.Tepliciach. Dirigentmi SZSU boli M.Ruppeldt, D. Kardoš, J.Cikker, J.Strelec, J.Haluzický, J.Valach, J.Vakoš, P.Hradil. Zbor reprezentuje kultúru Slovenska po celom svete. Je víťazom mnohých zahraničných súťaží. FDC: Námet bez trenčianskych motívov.

Príležitostná letecká známka POFIS č. L 77

Dátum vydania 24.10.1973

Návrh: Jaroslav Lukavský, rytec: Ladislav Jirka

Náklad: 2 204 000 ks

Zúbkovanie rámcové 11 3/4, tlačová forma 10blok

Spôsob tlače oceľotlač z plochých dosiek

Emisia: 50 rokov Československých aerolínii

Na známke je zobrazený letecký pohľad na trenčiansky hrad. Trenčiansky hrad je pomerne rozsiahly zrenovovaný hrad, týčiaci sa na strmom vápencovom brale priamo nad mestom Trenčín. Je charakteristickou dominantou nielen Trenčína, ale aj celého Stredného Považia. Je národnou kultúrnou pamiatkou. História hradného brala siaha do obdobia Rímskeho impéria, čo dokazuje nápis na hradnej skale, hlásajúci víťazstvo II. rímskej légie nad Germánmi pri Laugaríciu z roku 179 n. l. Dnešný hrad vznikol pravdepodobne na mieste hradiska. Prvou preukázateľnou stavbou na návrší bola veľkomoravská

štvorapsidová rotunda z 9. storočia a neskôr kamenná obytná veža, keď hrad slúžil na ochranu Uhorského kráľovstva a západného pohraničia. Koncom 13. storočia sa dostal do majetku palatína Matúša Čaka, významného oligarchu, ktorý ovládal veľké územia a stal sa legendárnym „pánom Váhu a Tatier“. Jeho stavebnú činnosť môžeme sledovať predovšetkým pri rozšírení a úprave blokovej obytnej veže z 11. storočia, ku ktorej pristaval aj obytný palác v mohutnom opevnení. Veža, dodnes nazývaná Matúšova, je určujúcim prvkom a dominantou širokej siluety. Po Matúšovej smrti patril hrad až do konca 15. storočia uhorskému panovníkovi. Horný hrad rozšíril kráľ Ľudovít z Anjou o nový palác a opevnenie. Žigmund Luxemburský daroval hrad svojej manželke Barbore, pre ktorú dal v prvej tretine 15. storočia vybudovať nový palác a kaplnku. Všetky tieto budovy boli čiastočne obnovené a dnes sa využívajú na muzeálne účely. 15. storočie bolo storočím ďalšieho zosilňovania opevnenia vyvolaného husitskými výpravami, ktoré v tom čase smerovali na Slovensko. Koncom 15. storočia získal hrad spolu s mestom Štefan Zápoľský a začal s rozsiahlymi prestavbami. Hradné budovy boli cieľom tureckej expanzie už začiatkom 16. storočia. Napriek Zápoľského opevňovacím prácam, hrad v roku 1527 dobyl Katzianer (generál kráľa Ferdinanda I.). Obnova a rozšírenie rozsiahleho opevnenia, ktoré kladie Trenčiansky hrad popri Spišskom hrade a Devínskom hrade medzi najrozsiahlejšie európske hrady, sa uskutočňovali v rokoch 1540 – 1560. V tom čase vybudovali delostreleckú hviezdicovú obranu podľa projektov talianskych architektov a zmodernizovali budovy podľa dobových vzorov. Zmenila sa aj silueta hradu – vysoké gotické strechy vymenili za horizontálne renesančné atiky s lastovičimi chvostmi, ktoré boli typickým talianskym prvkom 16. storočia. V roku 1790 sa v meste rozšíril požiar, ktorý zachvátil aj hrad. V polovici 19. storočia, keď si myšlienky pamiatkovej starostlivosti začali raziť cestu aj v Uhorsku, zakonzervovali poškodené objekty a zabezpečili ich tak pred ďalším rozpadom. Od konca 50-tych rokov minulého storočia sa na hrade uskutočňuje jeho komplexná obnova a konzervácia opevnenia. Obnovené objekty sa postupne

využívajú na muzeálne účely a pre expozície. Areál Trenčianskeho hradu pozostáva z charakteristického súboru hradných palácov s dominujúcou Matúšovou vežou, ku ktorej priliehajú reprezentačné gotické paláce – Matúšov, Ľudovítov, Barborin, a kaplnka. Na nádvorí sa zachovali základy predrománskeho karnera a pozostatky kruhovej rotundy, ktorá zanikla pravdepodobne začiatkom 15. storočia. Budovy v dolnej časti hradu charakterizovala predovšetkým obranná a hospodárska funkcia. Dominuje tu delová bašta pristavaná ku kaplnke a zvyšky hospodárskych budov a mlyna, ktoré sa archeologicky zistili a v základoch vyznačili. Na nádvorí sa zachovala povestná Studňa lásky, ktorú však napriek povesti začali hľbiť Katzianerovi vojaci okolo roku 1557 a dokončili ju v rokoch 1564 – 1570 (podľa iných prameňov studňu vykopali trenčianski poddaní). Na Matúšovej veži je kvádrovanie zo 14. storočia. Nad hradom „letí“ Tu-154 ktorý bol vyvinutý ako lietadlo, ktoré malo nahradiť na linkách prúdové dopravné lietadlá Tu-104, turbovrtuľové Il-18 a An-10. Prvý prototyp lietadla Tu-154 vzlietol 4. októbra 1968, potom bol testovaný a do pravidelnej letovej prevádzky bol nasadený v roku 1972. Lietadlá Tu-154 zakúpili aj Československé aerolinie, používala ho letecká služba Federálneho ministerstva vnútra pre vládne letky a donedávna lietal posledné kusy u letectva Armády Českej republiky. Stroj Tu-154 je najpoužívanejším sovietskym prúdovým dopravným lietadlom.

FDC: č. 19C/73. Námet bez trenčianskych motívov. Technika tlače FDC: oceľotlač z plochých platní. Náklad FDC: 10 000 ks.

POFIS č. L 77 / tlačová forma 10
blok

Obálka s natlačenou známkou POFIS č. COB62

Dátum vydania 26.8.1979

Návrh: známky a prítlače Jozef Baláž, rytec: Jindra Schmidt

Náklad: 15 900ks

Spôsob tlače oceľotlač z plochých dosiek

Emisia: zvláštná príležitostná obálka s natlačenou známkou

Výstava poštových známok LAUGARICIO '79

Obálka bola vydaná k príležitosti 1 800. výročia nápisu v Trenčíne na hradnej skale a k výstave poštových známok LAUGARICIO 1979. Na známke je Marcus Aurelius a jeho manželka Faustina z medaile.

Obálka s pritlačenou známkou. Znáмка na príležitostnej obálke má vyobrazené mince, ktoré ale neboli nikdy vydané. Je to len grafické spracovanie motívov, ktoré sa nachádzajú na minciach Marka Aurélia a Faustíny mladšej, manželky Marka Aurélia. V popredí je vo fialovom vyobrazení graficky spracovaná busta Marka Aurélia. Na trenčianskom hrade sa našla minca, kde je na rube mince Markus Aurélius vyobrazený spolu s manželkou Faustínou mladšou, čomu by zodpovedal aj text pod ľavým vyobrazením mince. Pre pravé vyobrazenie mince mohla byť použitá napríklad líčna strana zlatej mince aureus Faustiny mladšej, ktorá bola razená v rokoch 146-161 n.l. Na obálke ako kresebná výzdoba je aj pohľad na Trenčiansky hrad zo západu a text rímskeho nápisu na hradnej skale, dátum výročia, a názov výstavy poštových známok LAUGARICIO 1979 a názov vydavateľa obálky Československá pošta. Trenčiansky hrad je pomerne rozsiahly zrenovovaný hrad, týčiaci sa na strmom vápencovom brale priamo nad mestom Trenčín. Je charakteristickou dominantou nielen Trenčína, ale aj celého Stredného Považia. Je národnou kultúrnou pamiatkou.

Marcus Aurelius

Rímsky cisár Marcus Aurelius celým menom Marcus Aurelius Antoninus bol rímsky cisár a filozof, predstaviteľ mladšieho stoicizmu.

Narodenie: 26. apríla 121 po Kr., Rím, Taliansko

Úmrtie: 17. marca 180 po Kr., Vindobona, Rakúsko

Manželka: Faustina ml. (od 145 po Kr.)

Knihy: Myšlienky k sebe, Hovory so sebou: Denník rímskeho cisára

Deti: Commodus, Lucilla, Marcus Annius Verus Caesar, ďalšie

Rodičia: Domitia Lucilla, Antoninus Pius, Marcus Annius Verus

Dynastia: Antoninovci adoptovaní cisári

Životopis

Marcus Annius Verus pochádzal z váženej rímskej rodiny. Jeho rodina pochádzala pôvodom z Hispánie a boli to potomkovia starých italických kolonistov, ktorí zbohatli na výrobe olivového oleja. Predkovia Marca boli aj vplyvné osobnosti politiky, ktoré siahali až do republiky. Marcus Aurelius bol aj potomkom Caesarovho rivala, triumvira Gnaea Pompeia. Marcus Aurelius bol obľúbencom cisára Hadriana, preto mu bolo povolené vstúpiť do senátu pred dovŕšením oficiálneho veku. Hadrianus si za nástupcu vybral Antonina Pia a jemu určil za nástupcu Marca. Antoninus Pius dal Marcovi Aureliovi za manželku svoju dcéru Faustinu (Mladšiu – jej matka bola Faustina Staršia) na znak toho, že pokladá Marca Aurelia za svojho nástupcu. Marcus si rozvážnu osobu Antonina Pia ctil a keď v roku 161 Antoninus zomrel, Marcus nastúpil na trón, spolu so spolucisárom Luciom Verom.

Cisár

Bol posledným z tzv. adoptovaných cisárov. V rímskej historiografii (pohanskej i kresťanskej) je pokladaný za jedného z najlepších cisárov, ktorí

vládli v Rímskej ríši. Splňal požiadavky, ktoré na dobrého panovníka kládol Platón vo svojom spise Politeia (Ústava) a Politikos. Voči senátu sa správal tak, že nedal žiadneho z jeho členov popraviť, snažil sa o umiernenú politiku.

Vojny

Prakticky celé obdobie jeho vlády bolo vyplnené vojnami – najprv to bola vojna proti Partom na Východe (161 – 166), vzápätí to boli vojny s germánskymi, sarmatskými a inými kmeňmi. Počas jeho vlády došlo aj k prenasledovaniu kresťanov - (okolo roku 167 a okolo roku 177). Obe prenasledovania sa týkali viac-menej lokálnych problémov v Lugdunskej Gallii. Napriek tomu aj kresťanskí historici zarad'ovali cisára Marca Aurelia medzi dobrých cisárov.

Partská vojna

Len čo Marcus Aurelius nastúpil na trón, prepukla vojna na Východe s Partmi, ktorí prenikli na rímske územie a plienili ho. Do vojny sa vybral Marcus Aurelius spolu so svojím spoluvládcom Luciom Verom, ktorý sa však – podľa údajov niektorých antických historikov – venoval viac zábavkám v Antiochii. Jedným z najlepších vojvodcov tejto vojny bol Avidius Cassius. Keď vojna skončila porážkou Partov, Marcus Aurelius a Lucius Verus sa vrátili do Ríma a Avidius Cassius sa stal miestodržiteľom provincie Sýrie.

Markomanské vojny

Ešte neskončila vojna na Východe a prepukli markomanské vojny. Niekedy sa označujú aj ako germánsko-sarmatské vojny podľa dvoch hlavných kmeňov, ktoré sa na vojne zúčastnili. Toto označenie nie je presné, pretože na vojne sa zúčastnilo 26 rôznych kmeňov, medzi ktorými boli rôzne germánske kmene, sarmatské kmene a niektoré kmene, ktoré sídlili na severe Európy. Barbari prekročili dunajský limes (od horného toku Dunaja v dnešnom Nemecku až po

ústie Dunaja do Čierneho mora, a dostali sa na územie ríše.

V nasledujúcich rokoch útočili cez rímsku hranicu na Dunaji ďalšie barbarské kmene. Teraz sa do bojov zapojili aj Markomani a Kvádi, ktorí sídlili na území dn. Českej republiky a Slovenska, Sarmanti, ktorí sídlili medzi Dunajom a Tisou a ďalšie kmene, sídliace na severe, na území dn. Poľska. Marcus Aurelius pripravoval obranu, v Carnunte sústredoval vojenské oddiely a zásoby. Keď bolo vojsko sústredené, dal vybudovať pontónový most, po ktorom rímske vojsko preniklo na územie barbarov. Na vojenskej výprave, ktorú viedol už so svojím synom Commodom ako spolucisárom a ktorú zobrazuje napríklad úvodná časť filmu Gladiátor, prenikli jeho vojská až k Trenčínu (Laugaricio – bola postavená za jeho vlády ako stanica pre kupcov s jantárom), kde prezimovali v zime 179 – 180. Prvé obdobie tzv. markomanských vojen (alebo germánsko-sarmatských) zobrazuje historický reliéf na stĺpe Marca Aurelia, ktorý dal postaviť jeho syn Commodus v Ríme. V roku 180 Rimania doviedli vojnové ťaženie do úspešného konca. Marcus sa chystal založiť nové provincie za Dunajom (v dnešných štátoch Česko a Slovensko). To však už nestihol, pretože bol nakazený morom, možno v Carnunte, neskôr zomrel vo Vindobone. Marcova smrť vo vojenskom tábore vo Vindobone r.180 bola prijatá so všeobecným smútkom. Historik Héródiános (3.stol.) napísal :“Hneď ako sa rozšírila správa, že Marcus zomrel, zachvátil smutok celé prítomné vojsko, rovnako tak i široké vrstvy ľudu. V rímskej ríši nebolo nikoho, kto by neprijímal túto zvesť so slzami v očiach. Všetci ho takmer jednohlasne chválili.

Filozofia

Na filozofické myslenie Marca Aurelia malo vplyv najmä čítanie Epikteta. Približne v poslednom desaťročí svojho života po grécky napísal 12 kníh filozofických meditácií *Tà eis heautón* (Ta eis heauton – v slovenčine vyšlo ako *Myšlienky k sebe*, tradičný preklad je *Hovory k sebe samému*), časť vznikla na území dnešného Slovenska, niekde pri Hrone.

Vesmír je podľa Marca Aurelia veľkým štátom, v ktorom je najvyšším zákonom božská prozreteľnosť. Človek ako rozumná bytosť má pochopiť jej zámery a spolupracovať s ňou. Vo vesmíre sa nemôže diať z hľadiska celku nič zlého. Neustála zmena, vznik a zánik jednotlivých bytostí patrí k prirodzenému chodu vesmíru, takže len obmedzený ľudský pohľad môže považovať smrť za zlo. S nesmrteľnosťou duše a posmrtnými trestami jeho filozofia neráta. To všetko vystihuje jeden z jeho citátov: „Preži tento okamih života v súlade s prírodou a potom sa s ním rozlúč tak ľahko, ako keď odpadne dozretá slivka: oslavujúc prírodu, ktorá ju stvorila, s vďačnosťou k stromu, ktorý ju zrodil...

Faustina

V r.145 sa Marcus oženil s cisárovou dcerou Faustinou ml. kombináciou s jeho adopciou do rodiny Antonia Pia došlo týmto sobášom k zvláštnemu vzťahu: manželkou Antonia Pia bola Marcusova teta Galeria Faustina st. Faustina ml. bola teda Marcovou sestrenicou. Adopciou sa Marcus stal cisárovým synom, sobášom s Faustinou ml. však aj zaťom. Voči Faustine potom bol bratrancom, manželom i bratom. Manželstvo trvalo 30 rokov až do Faustininej smrti r.175. Bolo to manželstvo nerovné, keďže boli povahovo celkom rozdielni, ale zdá sa, že povesti o jej cudzoložstve s námorníkmi, hercami a gladiátormi, manželstvu neuškodilo. Svedčia o tom jednoznačne dobré výroky o Faustine ako o manželke poslušnej a milujúcej, i to, že Faustina manžela verne doprevádzala i na vojnových výpravách a v táboroch (bola prvou cisárovnou ktorá získala titul Mater castrorum, Matka tábora). Narodilo sa im 13 detí, ale len päť sa dožilo dospelosti – štyri dcéry a budúci Aureliov nástupca Commodus.

Na prítlači je rímsky nápis. Rímsky nápis na hradnej skale popis vid' príležitostná známka POFIS č. 334 Dátum vydania SP 15.10.2004. Dátum 179 – 1979 t.j. 1800. výročie nápisu. Filatelistická výstava poštových známok LAUGARICIO 1979 sa konala v dňoch 20.10. – 28.10. 1979 na počesť 30.

výročia SNP a 1800 rokov kultúrno – historického výročia mesta Trenčína. Výstava sa konala v priestoroch Výstaviska Trenčín. Výstava bola vyvrcholením dlhoročnej práce trenčianskych filatelistov. Heslo výstavy: „Filateliou za mier a priateľstvo medzi národmi!“ Jury konštatovala, že vystavené exponáty mali vysokú politickú i odbornú úroveň, čo svedčí o starostlivom výbere exponátov. Výstava bola dôstojne umiestnená, bola významným a mimoriadne dôstojným príspevkom slovenských filatelistov, k hore uvedeným výročiam a k 10. výročiu obnovenia ZSF. Táto výstava - odhliadnuc od celoštátnych výstav usporiadaných v Bratislave (1937, 1942, 1952 a 1960) bola čo do rozsahu, výstavných plôch i počtu exponátov najväčšou v dejinách slovenskej organizovanej filatelie. Na 658 výstavných plochách bolo inštalovaných 148 exponátov od 111 vystavovateľov. V nesúťažnej triede bolo 22 exponátov, ďalej v tejto triede bolo inštalovaných 8 pozvaných exponátov filatelistov z Čiech a Moravy. V súťažných triedach mohli teda návštevníci výstavy vidieť 126 exponátov slovenských filatelistov.

Známka POFIS č. 2528

Dátum vydania 10.2.1982

Návrh: Josef Herčík, rytec: Josef Herčík

Náklad: 13 911 000 ks

Zúbkovanie RZ 11 3/4:11 1/4, tlačová forma 2 x 100

Spôsob tlače OTr + HT

Emisia: Erby československých miest

Na známke je zobrazený Trenčiansky mestský erb ktorý tvorí modrý štít, na ktorom je strieborný dol'ava otočený, späť hľadiaci baránok so zlatými

kopýtkami, držiaci na zlatej, krížom zakončenej žrdi štvrtenu červeno-bielu zástavu so zástrihmi, nad hlavou má umiestnenú zlatú šesťcípú hviezdíčku na zlatej stuhe, vychádzajúcej z jeho pysku. Striebornú a zlatú možno nahradiť farbou bielou a žltou. Dĺžka erbu k jeho šírke sú v pomere 8:7. Prvé známe vyobrazenie erbu pochádza z roku 1324. Symbol baránka pravdepodobne súvisel s prítomnosťou rádu johanitov v meste. Za socializmu bol baránok účelovo označovaný za symbol textilného priemyslu v Trenčíne (vlna). V 70.tych rokoch 20. storočia uvažoval MsNV Trenčín o zmene erbu mesta na ozubené koleso pred hradbami. Táto myšlienka však, našťastie, nebola realizovaná. Trenčín je jedným z mála slovenských miest, ktoré si udržali svoj erb bez väčších zmien celé stáročia. Okrem baránka sú súčasťou mestského symbolu aj ďalšie prvky, ktoré spolu vytvárajú ucelenú symboliku Kristovho pôsobenia. Šesť cíp hviezda vyjadruje narodenie Spasiteľa, korpus baránka symbolizuje samotného Krista, jeho život a pôsobenie. Žrdka zakončená krížikom predznamenáva Ježišovu mučenícku smrť, zástavka s krížom je znamením vzkriesenia a víťazstva nad smrťou. v roku 1570 prichádza vo vývoji trenčianskeho historického symbolu ku kvalitatívnej zmene. Pečať mesta vyhotovená v tomto roku má vyobrazeného baránka na heraldickom štíte. Preto už môžeme hovoriť o skutočnom erbe Trenčína a nielen o symbole. K ďalšej zmene došlo v pečati datovanej rokom 1744. V pečatnom poli na zástavke, ktorú drží baránok, nie je zobrazený kríž ako na najstaršej pečati z roku 1381, ale je štvrtená. Touto zmenou chcelo mesto upozorniť na skutočnosť, že v tomto období disponuje ďalším mestským symbolom – mestskou vlajkou, ktorej podobu zvečnilo vo svojom erbovom znamení. Mestská vlajka vychádzala z mestských farieb, biela farba prezentuje strieborného baránka a maltézsky kríž na vlajke je vyjadrený farbou červenou. Bez väčších zmien prežil trenčiansky erb aj obdobia úpadku, keď sa z politických či ideologických dôvodov musel erb „zjednodušiť“, alebo ideologicky „upraviť“. "Po roku 1989, v demokratickom politickom prostredí, nastali podmienky, aby mesto prijalo heraldicky čistú podobu svojho erbu s podmienkami jeho ochrany

a zásadami správneho používania. Obnovené symboly Trenčína schválilo zastupiteľstvo 21. novembra 1991.

Obálka vydaná k filatelickej výstave Národná výstava československých poštových známok, poštovej histórie a celín „LAUGARICIO '82“. Súkromné vydanie KF v Trenčíne. Výstava bola súčasťou osláv 570 rokov slobodného kráľovského mesta Trenčína 1412 -1982. Na prítlači je pohľad na Trenčiansky hrad od severozápadu. Medirytina z pol. 17. stor. a na pečiatke je tak isto Trenčiansky hrad s názvom výstavy, je tam aj názov pošty a dátum vydania. Medirytina je z diela Galeazza Gualda Prioratta „Continuatione dell' historia di Leopoldo cesare Nella quale si describe la ribellione d' Ungheria , e quanto á successo dal principio della Congiura sino all' Anno 1676“, ktoré vyšlo vo Viedni r. 1676 (Apresso Helena Thurumeyerin Vedova). Originál diela je v Univerzitnej knižnici v Prahe. Galeaza Gualdo Priorato, gróf de Comazzo sa narodil r. 1606 v Taliansku vo Vicenze.

Krajská filatelistická výstava TRENČÍN 1990

Krajská družobná filatelistická výstava Trenčín 1990 sa uskutočnila pri príležitosti 65. výročia organizovanej filatelie v Trenčíne. Výstavu organizoval KF 52-10 a KF 52-19. Družobná výstava bola vyvrcholením dlhoročnej družobnej spolupráce s družobnými krajinami z Halle – NDR, Severozadunajskou oblasťou Győr-Sopron – MR, Vojvodstvom Zielona Góra – PR a Juhomoravským KV ZČSF v Brne. Výstava sa mala pôvodne uskutočniť v Synagóge, ale z rôznych príčin sa výstava uskutočnila v Mestskom osvetovom stredisku (kino Hviezda). K výstave vydal KF 52-19 obálku kde ako prítlač bola použitá kresba Synagógy. Výtvarný návrh poskytlo Trenčianke múzeum. Príležitostnú poštovú pečiatku navrhol Ján Fabuš a vyryl František Horniak.

Príležitostná známka POFIS č. 77

Dátum vydania 12.9.1995

Návrh: Ján Švec, akad. maliar,

Rytec: Rudolf Cigánik, akad. maliar

Náklad: 10 810 000 ks bez dotlače

Zúbkovanie rámcové 11 1/4:11 1/4, tlačová forma 2 PL ZP

Spôsob tlače rotačná oceľotlač + hl'bkotlač

Emisia: Mestá

Na známke je zobrazený Horný hrad tzv. palácová časť v podobe ako vyzeral po rozsiahlej rekonštrukcii, ktorá prebieha v hradnom areály od r.1955 a trvá prakticky až do dnes. Horný hrad je dominantnou a stavebne najkompaktnejšou časťou hradu, Nachádzali sa tu najluxusnejšie priestory. Dominujúcou stavbou Horného hradu je Matúšova veža. Rekonštruovanú vežu s novou strechou otvorili v roku 1979 pri príležitosti osláv 1 800. výročia rímskeho nápisu na trenčianskej hradnej skale. Hoci sa veža nazýva Matúšova veža, alebo aj Veľká veža, je doložené, že existovala ešte pred Matúšom Čákom. Veža stojí priamo na vápencovej skale, má pôdorys 12,5x12,2 m, múry sú pri základe hrubé 3,5 m. Veža sa smerom k vrcholu mierne zužuje. Bez strechy meria 39 m. Vo veži je päť poschodí, ktoré sú pospájané úzkymi a strmými schodmi. Ochodza na vrchole veže, ktorá je najvyšším miestom na hrade. Leží vo výške 340 m nad morom a a 130 m nad Mierovým námestím. Vedľa veže je Ľudovítov palác. Kráľ Ľudovít I., syn Karola Róberta, nechal v druhej polovici 14. storočia postaviť na severozápadnej strane Matúšovej veže palác, ktorý významne rozšíril dovtedy pomerne malý obytný priestor hradu a ktorý dodnes nesie jeho meno. Palác tvoria dve časti . Vonkajšiu a užšiu časť predstavuje hranolová

dvojposchodová prístavba s arkierom na druhom a treťom poschodí. Bližšie pri Matúšovej veži je širšie jednoposchodové krídlo. Celý objekt prestavali počas rekonštrukcie hradu v 16. storočí. Úpravy sa dotkli najmä širšej časti pri Matúšovej veži. Najvýznamnejšou zmenou na vonkajšom krídle bola prístavba arkiera. Stavbou za Ľudovítovým palácom je Barborin palác ktorý je pomenovaný podľa Barbory Celskej, druhej manželky Žigmunda Luxemburského. Budova svojou mohutnosťou púta návštevníka už z veľkého nádvorja. Palác bol postavený v r. 1430. Do paláca sa vchádza z nádvorja bohato ozdobeným portálom. Z arkiera paláca bol dobrý výhľad na všetky svetové strany, okrem juhu. Jednou z najkrajších miestností v celom hrade je tzv. veľká alebo rytierska sála, ktorá zaberá stred paláca. Ďalšou veľkou stavbou v hornom hrade bol palác Zápoľských. Ktorý bol posledným palácom postaveným na hornom hrade. Vypĺňal voľný priestor v južnom a západnom okolí Matúšovej veže a stavebne nadväzoval na kaplnku, ktorú postavili počas panovania kráľovnej Barbory. Stavbu paláca začala kňažná Hedviga Těšínska, vdova po Štefanovi Zápoľskom. Pri stavbe využili staršie parkanové múry. Palác má dve poschodia. Tvoria ho dva trakty, medzi ktorými je arkier, zastrešený trojdielnou valbovou strechou. Súčasná podoba paláca vznikla počas druhej fázy rekonštrukcie, ktorú ukončili v r. 1992. V r. 1994 v ňom inštalovali Expozíciu rodovej galérie Illésházyovcov a obrazov z ich sídiel. Pod Ľudovítovým palácom vidíme oblúkovú baštu budovanú v polovici 16.storočia, ktorej tri delové otvory, viditeľné od západu, hrozivo hľadajú do mesta. Túto hrozbu neraz použili hradní páni voči Trenčanom. Na známke je aj Trenčiansky mestský erb, ktorý je popísaný pri známke POFIS č. 2528. FDC : autor motívu na FDC : Ján Švec, akad. Maliar, líniová rozkresba FDC : Rudolf Cigánik, akad. Maliar. Technika tlače ofset. Pohľad na Trenčiansku mestskú bránu. Dolná brána, dnes nazývaná aj Mestská veža bola postavená ako súčasť mestského opevnenia zrejme začiatkom 15. storočia. Už od vrcholného stredoveku slúži ako západný vstup na hlavné, Mierové námestie. Gotická veža mestskej brány a jej prejazd je zaklenutý lomeným gotickým oblúkom. Pôvodna

brána bola iba dvojpodlažná, postavená na štvorcovom základe. Neskôr bola prestavaná, zvýšená a zosilnená vybudovaním polkruhového barbakanu s menšou predsunutou baštou, do ktorého sa vstupovalo padacím mostom. Veža bola postupne nadstavená do osembokého pôdorysu na súčasných šesť podlaží a 32 metrov.

Opevnenie zbúrali v roku 1857. Vo vrchole veže bol pôvodne renesančný hodinový stroj zo 16. storočia, ktorý v roku 1934 vystriedali elektrické vežové hodiny, ktoré sa tam nachádzajú dodnes ako výstavný exponát. Pôvodný renesančný stroj je súčasť expozície Katovho domu. Latinský nápis na veži, ktorý je možné vidieť z oboch prístupových strán hlása stredoveké motto Trenčína: „*Ak Pán nechráni mesto, márne bdie ten, kto ho stráži*“. Návrh na pečiatku: Ján Švec, akad. Maliar na pečiatke je trenčiansky mestský erb bez štítu a názov mesta TRENČÍN a dátum vydania. Ako čerešnička na torte je na uvedenej FDC-čke podpis autora motívu na FDC, Jána Šveca, akad. Maliar.

Príležitostná známka POFIS č. 105

Dátum vydania 15.10.1996

Návrh: Martin Činovský, akad. maliar,

Rytec: Martin Činovský, akad. maliar,

Náklad: 1 050 000 ks

Zúbkovanie rámcové 11 1/4:11 1/4, tlačová forma 2 PL ZP

Spôsob tlače rotačná oceľotlač + hĺbkotlač na tlačových
listoch po 35 ks

Emisia: Technické pamiatky - Lietadlo Andreja Kvasza

Na známke je zobrazené lietadlo Andreja Kvasza : Kvasz typ VI. Andrej Kvasz priekopník letectva na Slovensku, rodák z Békescaby, najväčšej slovenskej dediny v Maďarsku. Syn slovenských rodičov. Narodil sa 21.11.1883. V Budapešti navštevoval technickú školu, neskôr si založil dielňu na opravovanie bicyklov a motocyklov. Zoznámil sa konštruktérom a letcom Aladárom Zsélyim, s ktorým spolupracoval na konštrukcii lietadla ako mechanik. Toto lietadlo prvýkrát vzlietlo 15.3.1910. O krátky čas – po vážnej Zsélyiho havárii – začal Kvasz sám konštruovať lietadlá a lietať na nich. Zvyčajne do svojich modelov montoval motory značky Anzani s výkonom 26 kW (35 k). V rokoch 1913 a 1914 poriadal ako prvý letecké dni na Slovensku. Bolo to v mestách Košice, Spišská Nová Ves, Prešov, Poprad, Kežmarok, Nitra, Lučenec, Trnava, Piešťany. Aj v Trenčíne na Sihoti predviedol svoj stroj a vzlietol na ňom nad Trenčínom. Roku 1953 dostal od Medzinárodnej leteckej asociácie /FAI/ Diplom P. Tissandiera, ktorý sa udeľuje priekopníkom letectva. Zomrel roku 1974 v Budapešti, kde je aj pochovaný.

FDC: ako kresebná výzdoba na FDC je portrét A. Kvasza. Technika tlače FDC: ocelotlač z plochých dosiek. Náklad FDC: 10 000 ks.

Príležitostná známka POFIS č. 140

Dátum vydania 1.1.1998

Návrh: Peter Augustovič, akad. maliar,

Rytec: František Horniak

Náklad: 1 00 000 ks

Zúbkovanie rámcové 11 1/4:11 1/2, tlačová forma PL 25 ZP

Spôsob tlače rotačná ocel'otlač + hl'bkotlač

Emisia: 5 rokov Slovenskej republiky

1.januára 1993 vznikla zvrchovaná a suverénna Slovenská republika. V procese budovania nového štátu boli prijaté viaceré zákonné úpravy súvisiace s organizáciou samostatného štátu. Historická snaha po dosiahnutí samostatnej štátnosti bola zavŕšená. Ústredným motívom kompozície známky je pohľad na architektonické dominanty Bratislavy. Po stranách sú erby krajských miest. Medzi nimi pochopiteľne aj erb Trenčína. Vznik, popis a vývoj Trenčianskeho erbu vid' známka POFIS č. 2528.

FDC: Námet bez trenčianskych motívov. Technika tlače FDC: ocel'otlač z plochých platní. Náklad FDC: 10 000 ks.

Príležitostná známka POFIS č. 152

Dátum vydania 1.6.1998

Návrh a rytec : Rudolf Cigánik, akad. maliar,

Náklad: 2 000 000 ks

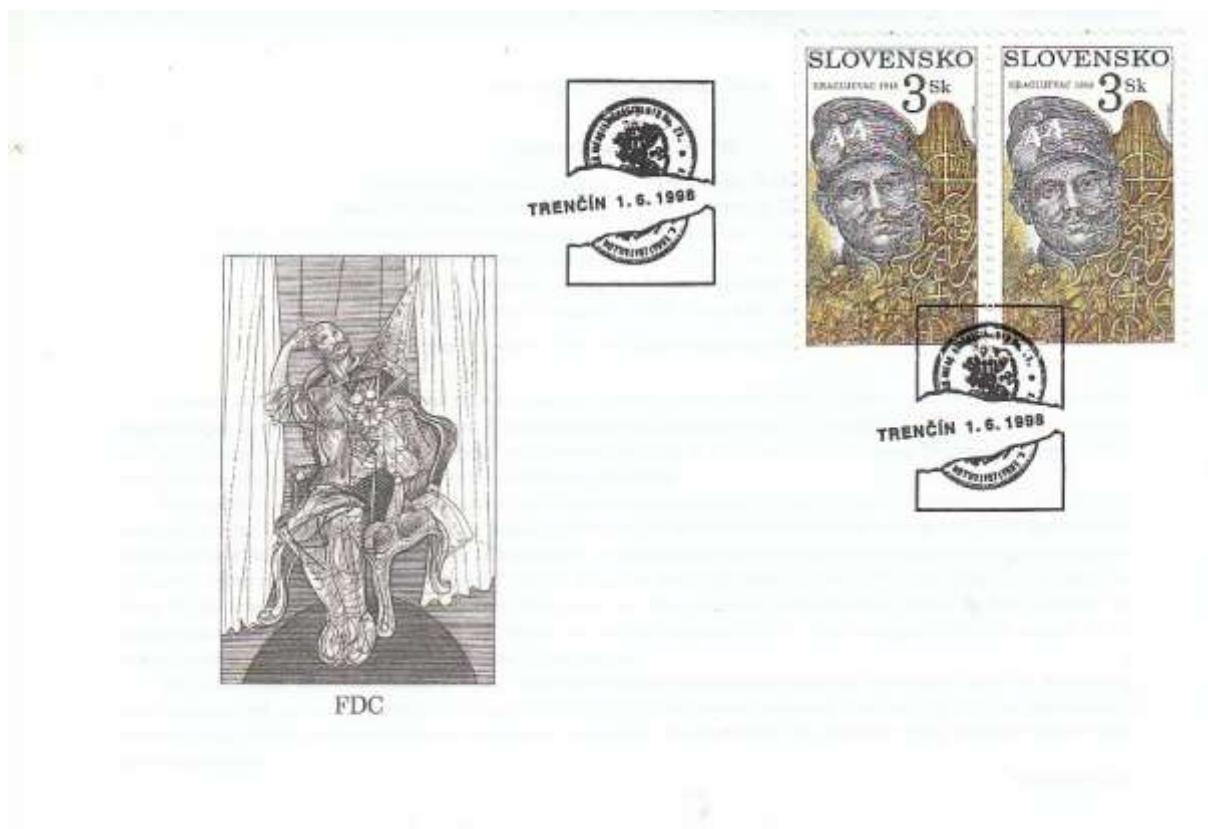
Zúbkovanie rámcové 11 1/4:11 3/4, tlačová forma PL 50 ZP

Spôsob tlače rotačná oceľotlač + hĺbkotlač

Emisia: Kragujevac 1918

Slovenskí vojaci Trenčianskeho 71. pešieho pluku rakúsko-uhorskej armády (tzv. drotársky regiment) sa v srbskom Kragujevaci vzbúrili proti svojmu veleniu a odmietli vojenskú povinnosť. Po potlačení vzbury bolo 44 slovenských vojakov odsúdených na smrť a 9. júna popravených zastrelením. Popravčiu čatu viedol veliteľ náhradného práporu podplukovník Marx. Koncom vojny bolo v radoch rakúsko-uhorskej armády niekoľko protestov proti vojne. V Kragujevaci slúžili vojaci zo stredného Slovenska, navrátilci z ruského frontu. Boli to chlapi unavení vojnou a zničením dlhou odlukou od svojich blízkych. Už v prvých dňoch sa dostali do konfliktu z dôstojníckym zborom. Slovenskí a rumunskí vojaci dostávali menšie prídely jedla a aby sa ich velenie zbavilo organizoval sa ich odsun na taliansky front (išlo o približne 2400 slovenských vojakov. Zostavili z nich sedem stotín 41. pochodovej formácie, ktoré mali 10. júna 1918 odísť na taliansky front.) . Konflikt vyvrcholil 2. júna 1918 po večierke, keď pri kontrole chýbalo niekoľko slovenských vojakov. Na druhý deň ráno sa konal raport, kde došlo k slovným potýčkam medzi dôstojníkmi a mužstvom. Vojaci sa vzbúrili, zmocnili zbraní a chceli obsadiť kasárne. Vodcom vzbury bol drotár Viktor Kolibík (1890-1918) z Dlhého Poľa. Až na druhý deň ráno, bola pomocou posíl dragúnov, vzbury trenčianskych vojakov potlačená. Po prečítaní rozkazov sa vojaci postavili do radov a bolo im prikázané, aby každý desiaty zo svojej rady vystúpil. Vojakov odpočítaval kapitán Július Spira, veliteľ regimentu a rodák z

Rajca. Kapitán Schpira, dôstojník slepo slúžiaci vojenskej mašinérii, označil napokon zo sedemsto vojakov sedemdesiat. Dôstojníci s niekoľkými poddôstojníkmi z tejto skupiny vybrali 59 chlapov, ktorý boli súdení za zorganizovanie a účasť na vzbure. Súdne konanie sa podľa noriem stanného práva začalo už 6. júna 1918. Všetci vojaci boli obvinení z toho, „že sa v noci 3. júna 1918 v Kragujevci pri svojom náhradnom prápore zúčastnili so spoločným zlým úmyslom na výtržnostiach spáchaných v zhluknutí niekoľko sto ozbrojených osôb mužstva za účelom vzoprenia sa proti služobným poriadkom, proti svojim predstaveným a proti ďalšiemu vedeniu vojny.“ V skorých ranných hodinách 8. júna 1918 predviedli všetkých obvinených do súdnej siene v budove Oblastného veliteľstva. Po prečítaní obžaloby bol vyhlásený rozsudok, vrámci ktorého boli za zločiny podľa § 167 Vojenského trestného zákona a poriadku trestného práva odsúdení na trest smrti zastrelením. Rozsudok podpísal plukovník von Nagy. Ďalších šesť vojakov odsúdil súd na vysoké tresty odňatia slobody. Odsúdencov viedli na popravisko v Stanovljanskom poli v Šumadijských horách 9. júna 1918. Cestu pomalého štvorstupu sledovalo z prinútenia 5-tisíc vojakov. Na mieste popravy rozdelili odsúdencov do dvoch, 22 členných skupín. Zaviazali im oči a postrieľali. Telá boli pochované ešte v ten deň, do dvoch hrobov v Kragujevci. V roku 1928 bol na podnet srbského generála Terzebašica na mieste posledného odpočinku slovenských vojakov odhalený pamätník. 31. mája 1958 bol pamätník obetiam Karagujevackej vzbury postavený aj na dvore bývalých kasární 71. pešieho pluku v Trenčíne. FDC : autor motívu a rytec na FDC, symbolická postava a na pečiatku, prelomená pečiatka Trenčianskeho pluku je Rudolf Cigánik, akad.maliar. Technika tlače FDC: oceľotlač z plochých platní. Náklad FDC 10 000 ks.

Príležitostná známka POFIS č. 192

Dátum vydania 5.10.1999

Návrh : Martin Činovský, akad. maliar,

Rytec : František Horniak

Náklad: 320 000 ks

Zúbkovanie rámcové 11 1/4:11 3/4, tlačová forma PL 50 ZP

Spôsob tlače oceľotlač z plochej dosky

Emisia: Umenie – Miloš Alexander Bazovský : Malatiná

Miloš Alexander Bazovský * 1899 Turany nad Váhom - + 1968 Trenčín bol významný slovenský maliar, jeden z najreprezentatívnejších predstaviteľov slovenského maliarstva a grafiky 20. storočia. Jeho inšpiráciou bolo ľudové

umenie. Vytváral sugestívne diela baladickej poetickosti. Počiatky jeho maliarskej tvorby sú spojené so štúdiom na pražskej Akadémii výtvarných umení (1919-1924, prof. Loukota, Bukovac, Pirner, Obrovský a Švabinský). Maliar sa po ukončení štúdia vrátil do rodných Turian, aby sa neskôr presťahoval do neďalekého Martina (1931). Tu v prostredí nesmierne bohatom na vizuálne podnety neúnavne kreslí a maľuje krajinu, postupne sa odkláňa od realisticko-impresívnych postupov v prospech sumárnejšieho a abstrahovaného tvaru od optického povrchu javov, ku zovšeobecňujúcej definícii skutočnosti. Začiatkom 50. rokov sa umelcova tvorba vyhranila do najsugestívnejších podôb. V príkrom rozpore s nepriaznivou spoločenskou, politickou i kultúrnou klímou, ako aj ťaživou osobnou situáciou spojenou s existenčnými problémami Bazovský obdivuhodne akceleruje a zhutňuje svoj výtvarný prejav. A tak sú jeho záverečné - až surrealisticky vyznievajúce krajinárske, figurálne vízie a zátišia farebne, tvarovo i kompozične privedené do strhujúceho fortissima. Sú suverénnym zovšeobecnením Bazovského najpodstatnejších filozofických a etických reflexií o zmysle, protikladoch i neúprosných zákonitostiach ľudskej prírodnej reality. Umelcova tvorba sa pre mnohých autorov stala nielen východiskom, ale aj inšpiračným, obdivuhodne nadčasovým a podnetným prameňom. Jej jedinečnosť približuje a dokumentuje stála expozícia jeho diela sprístupnená v Galérii M.A.Bazovského v Trenčíne roku 1979. Dielo umelca sa navždy uzatvorilo 15. decembra 1968. Pochovaný je v Trenčíne. Na známke je obraz olej na plátne Malatiná z r. 1940. FDC : Motív na FDC : je obraz M.A.Bazovského olej Z kostola z r.1932. Rytce F.Horniak. Návrh na pečiatku F.Horniak s použitím kresby M.A.Bazovského. Technika tlače FDC: oceľotlač z plochých platní. Náklad 10 000ks

Príležitostná známka POFIS č. 334

Dátum vydania 15.10.2004

Návrh: Marián Čapka, akad. maliar,

Náklad: 2 000 000 ks

Zúbkovanie rámcové

Spôsob tlače ofset

Emisia: Rímske légie v Trenčíne

Latinský text rímskeho nápisu v Trenčíne

VICTORIAE

AVGVSTORV(m)

EXERCITVS QVI LAV
GARICIONE SEDIT MIL(ites)

L(egionis) II DCCCLV

(Marcus Valerius) MAXIMIANVS LEG(atus)

LEG(ionis) II AD(iutricis) CVR(avit) F(aciendum)

V preklade: Víťazstvu cisárov a vojska, ktoré sídlilo v Laugariciu v počte 855 vojakov II. légie, dal zhotoviť M. V. Maximianus, legát II. pomocnej légie. Monumentálny latinský nápis na hradnej skale z r. 179 po Kr. je jedinečná pamiatka svojho druhu in situ na našom území. Ním zvečnili vojská za vlády Marca Aurelia a jeho syna Commoda svoje víťazstvo počas markomanských vojen nad germánskymi Kvádmi v Laugariciu (na území Trenčína). Osada Leukaristos sa dostala v 2. stor. aj do mapy sveta gréckeho geografa K. Ptolemaia. Prvá spoľahlivá zmienka o nápise pochádza z konca 16. stor. od uhorského historika M. Istvánffyho. V r. 1852 ho znovuobjavil trenčiansky kňaz L. Stárek. Od 2. pol. 19. stor. až dosiaľ mu venovali pozornosť viacerí európski bádatelia. K ďalšiemu potvrdeniu originality a spresneniu obsahu prispeli francúzski archeológovia L. Leschi a H. G. Pflaum v 50-tych rokoch 20. stor. objavom náhrobníka veliteľa M. V. Maximiana v starorímskom meste Diana Veteranorum (v dnešnej Zane v Alžírsku). Na známke je aj pohľad na Trenčiansky hrad zo západu. Trenčiansky hrad je pomerne rozsiahly zrenovovaný hrad, týčiaci sa na strmom vápencovom brale priamo nad mestom Trenčín. Je charakteristickou dominantou nielen Trenčína, ale aj celého Stredného Považia. Je národnou kultúrnou pamiatkou.

História Trenčianskeho hradu

Trenčiansky hrad vznikol na mieste staršieho osídlenia, ktoré tu existovalo od doby bronzovej cez Keltov a Germánov až po slovanské osídlenie. Zo staršieho veľkomoravského hradiska sa v dobe vzniku uhorského štátu stal komitátny

kráľovský hrad. Najstaršou kamennou stavbou hradu je predrománska rotunda, pravdepodobne ešte z veľkomoravského obdobia. Koncom 11. storočia vznikla kamenná útočištná veža (donjon, bergfrid), po roku 1270 nadstavená a rozšírená gotickým tehlovým plášťom. Svojou kónickou zbiehavosťou smerom k vrcholu tvorí na Slovensku ojedinelý prvok hradnej architektúry. Je stredobodom hradnej akropoly a najvýraznejšou pohľadovou dominantou panorámy mesta. V jej tesnej blízkosti vznikli jednotlivé hradné paláce. Ich stavba súvisela s rozšírením funkcie hradu z predovšetkým obrannej na správnu, administratívnu a obytnú. Najstarším palácom bol zrejme Matúšov palác zo začiatku 14. storočia, z ktorého sa však zachovala iba jedna stena, ktorá dnes tvorí súčasť Barborinho paláca. Bol sídlom Matúša Čáka Trenčianskeho (okolo 1260 – 1321), ktorý z neho urobil svoj sídelný hrad a centrum rozsiahlych dŕžav, tzv. „Matúšovej zeme“ alebo aj Terra Mathei. Tento, v tom čase najmocnejší uhorský magnát, ovládol takmer celé dnešné Slovensko a značnú časť Zadunajska. Patrílo mu takmer 50 hradov a niekoľko žúp. Zaberal nielen majetky svojich slabších šľachtických protivníkov, ale raboval i kráľovské domínium. Nešetril ani cirkevný majetok, čo mu dokonca až dvakrát vynieslo cirkevnú kľiatbu a vyhlásenie interdiktu (zákazu výsluhy sviatostí) nad jeho majetkami. Razil vraj v Trenčíne i vlastné mince, žiadna sa však nenašla. A tak ide asi len o ohováranie jeho premnohých nepriateľov. Matúšova smrť 18. marca 1321 znamenala nielen okamžitý rozpad jeho „kráľovstva“, ale stala sa základom viacerých legiend a povestí. Pretože jeho hrob nikdy nikto nenašiel, stal sa obľúbeným cieľom rôznych romantikov, dobrodruhov, hľadačov pokladov i seriózných historikov. Povest' hovorí, že bol pochovaný v cínovej, striebornej a zlatej truhle s obrovskými pokladmi. Akosi podozrivo to však pripomína povest' o smrti „Biča božieho“, hunského kráľa Attilu. Trenčiansky hrad sa vrátil do majetku uhorskej koruny, čiže kráľa Karola. Anjuovskú dobu pripomína gotický Ľudovítov palác, ktorého stavba sa pripisuje synovi Karola Róberta Ľudovítovi, zvanému aj Svätý či Veľký. Trenčianske múzeum pripravilo v jeho priestoroch expozíciu chladných a palných zbraní

z obdobia 13. až 19. storočia. Nájdeme tu gotické meče, šable i palaše, či súčasti neskorogotickej zbroje. Z palných zbraní zaujmú kresadlové a perkusné pušky a pištoly, pruské „ihlovky“, bohato zdobené lovecké pušky, ale i orientálne zbrane, jatagány, handžáry a pušky. Gotický sloh s rannorenesančnými prvkami reprezentuje i Barborin palác, ktorý vraj dal vystavať cisár Žigmund Luxemburský pre svoju druhú manželku Barboru Cellskú v dobe, keď trenčianske panstvo patrilo medzi Barborine venné majetky. Posledným, tretím palácom na Trenčianskom hrade je Palác Zápoľských, pochádzajúci z obdobia panstva mocnej rodiny Zápoľských. Dal ho v neskorogotickom slohu s prvkami rannej renesancie postaviť zrejme Štefan Zápoľský a jeho žena Hedviga, kňažná Tešínska. Ich syn, neskorší uhorský kráľ Ján Zápoľský o hrad prišiel zásluhou habsburského vojvodu Johana Katzianera, ktorého vojská hrad obľahli v máji roku 1528. Po ostreľovaní delami, ktoré spôsobilo výbuch hradnej prachárne a potom, čo bolo zrejmé, že Zápoľský hradu pomôcť nemôže, posádka dňa 15. júna hrad vzdala za osobnú bezpečnosť a čestný odchod s poctami. V Paláci Zápoľských umiestnilo Trenčianske múzeum súbor obrazov z Ilešháziavskej zbierky, ktorá sa radí k najkomplexnejším šľachtickým umeleckým kolekciam na Slovensku. Jej umelecko - historický význam však presahuje hranice Slovenska a patrí ku kultúrnemu bohatstvu zjednotenej Európy. Takmer sto vystavených obrazov reprezentuje viacero umeleckých slohov a žánrov, od neskorej renesancie, cez baroko po romantizmus. Okrem významnej portrétnej zložky zahŕňa krajinársku tvorbu, zátišia, poľovnícke motívy, maríny, batálie i sakrálne obrazy. Mená ako J. K. Hoffstedt, Daniel Schmidelli, Jean Luixs či Daniel Michorn patria najvýznamnejším osobnostiam maliarstva svojej doby. Zápoľskovci sa rozhodli vyriešiť i problém jediného zraniteľného miesta hradu, tiahleho sedla Breziny naväzujúceho na hradnú skalú z južnej strany. Všetky útoky na hradné opevnenia boli a mohli byť vedené iba odtiaľto. Nové Južné opevnenie preťalo sedlo dvoma suchými priekopami a troma hradobnými pásmi so strieľňami a smolnými nosmi. Vtedy už zastarávajúci gotický systém posilnili

dve delostrelecké bašty nového renesančného rondelového typu, Jeremiášova bašta a Mlynská veža, umiestnené v stredovej osi obrany. Z architektonického hľadiska ide o unikátny fortifikačný systém, v strednej Európe ojedinelý. Nemenej unikátnou stavbou z tejto doby je i budova kasární pre hradnú posádku, vedľa druhej hradnej brány. Doba vlády Štefana Zápoľského zrodila i jednu z najstarších a najkrajších slovenských povestí o Studni lásky. Trenčiansky hrad však nezažil iba vojnu a násilie. Hostil vo svojich múroch korunované hlavy takmer z celej Európy. Výhodná poloha v blízkosti hraníc troch kráľovstiev ho priam predurčovala za miesto diplomatických schôdzok a stretnutí. 24. augusta 1335 sa na Trenčianskom hrade stretli pri mierových rokovaniach poľský kráľ Kazimír, uhorský kráľ Karol Róbert so synom Ľudovítom a český kráľ Jan Luxemburský sprevádzaný taktiež svojím synom Karolom. Český panovník sa zriekol titulu poľského kráľa, začo si ponechal Piastovské vojvodstvo v Sliezsku. V roku 1362 tu opäť prebehli mierové rokovania medzi Ľudovítom Veľkým a rímskym cisárom Karolom IV. Obaja panovníci tu vyriešili svoje spory o Aquileu. Mier bol uzavretý o dva roky neskôr. Pri tejto príležitosti si obaja panovníci, ako bolo zvykom, vymenili honosné dary. Kráľ Ľudovít prijal od Karola pozlátenú gotickú monštranciu, ktorá je dodnes súčasťou chrámového pokladu Farského kostola v Trenčíne a sám cisárovi venoval krištáľovú kanvicu, ktorá je dnes uložená v katedrálnom chráme sv. Víta v Prahe. Podobným spôsobom využíval Trenčiansky hrad i cisár Žigmund Luxemburský a neskôr kráľ Matej Korvín. Múry Trenčianskeho hradu však vítali i hostí, ktorí ho navštívili za radostnejším účelom. Už spomínaný kráľ Matej so svojou matkou Alžbetou tu v roku 1461 očakával svoju snúbenicu, dcéru Juraja z Poděbrad, českú princeznú Katarínu (Kunhutu) a v roku 1512 sa na hrade konali zásnuby dcéry Štefana Zápoľského s poľským kráľom Žigmundom. (Diplomatické tradície Trenčianskeho hradu nezostali zabudnuté. V dňoch 24. – 25. mája 2002 sa tu konal summit premiérov a ministrov zahraničných vecí krajín Višegrádskej štvorky a Beneluxu a v roku 2004 prebehla na hrade návšteva účastníkov

parlamentného stretnutia krajín NATO.) Od 15. storočia sa pôvodne kráľovský hrad postupne dostával do rúk šľachtických vlastníkov, či už záložným právom alebo kúpou. Medzi najvýznamnejších patrili Thurzovci, Forgáčovci, tirolský gróf Pirrhus z Arcu, kráľovský taverník Juraj Zrínsky, Ladislav Popel mladší z Lobkovic, vlastnícky podiel tu mali napríklad Rákociovcí a viacerí ďalší. Uhorský palatín Alexius Thurzo dal v polovici 15. storočia postaviť v severnom rohu dolného nádvorja renesančnú Delovú baštu, ktorá svojimi delami chránila Hornú „Vodnú“ mestskú bránu s mostom. Dnes slúži ako výstavná sieň Trenčianskeho múzea. Od roku 1548 súčasne prebiehali opravy hradu, poškodeného Katzianerovými vojskami. Gróf Imrich Forgáč pozval na hrad talianskych a nemeckých kamenárskych majstrov a murárov, aby ho opravili a zveľadili. Práce prebiehali v rokoch 1583 – 92 a ich výsledkom bola napríklad stavba barbakanu Prvej brány s dvoma valcovitými baštami, či vizuálne zjednotenie hradných palácov renesančnými oblúčkovými atikami. V roku 1594 získal záložné právo na Trenčiansky hrad Štefan Ilešházi a v roku 1600 ho zakúpil. Položil tak základ moci a slávy jedného z najmocnejších magnátskych rodov Uhorska, dedičných županov Trenčianskej a Liptovskej stolice. I keď Ilešháziovci už nepostavili na hrade žiadne významnejšie objekty, dokončili rekonštrukciu, ktorú zahájil Forgáč. V 17. a 18. storočí projektované úpravy v duchu barokovej opevňovacej sústavy neboli už z väčšej časti realizované. Vpád Turkov na Považie v roku 1663 inicioval posledné spevňovanie obrany hradu. Južné opevnenie bolo zosilnené barokovým hviezdicovým bastionovým prvkom, dokončeným v roku 1673, avšak ten sa nezachoval. Následne cisár umiestnil na hrade vlastnú posádku v sile asi 400 mužov. To malo za následok, že Ilešháziovci sa definitívne presťahovali do svojho nového zámku v Dubnici nad Váhom. Pri tejto príležitosti kázali v roku 1678 svojmu provizorovi spísať podrobný inventár hradného mobiliára a zásob. Tento dokument, písaný po slovensky, nás podrobne informuje nielen o zariadení hradu a vybavení kuchyne, remeselníckych dielní, ale aj o stave zásob potravín, zbroje a výzbroje. Poskytuje

taktiež prvý historický údaj o Ilešháziavskej obrazovej zbierke a listinnom archíve. Ku koncu 18. storočia Trenčiansky hrad definitívne stratil svoj vojenský význam a následne, v roku 1783 odišla i cisárska vojenská posádka. Obrovský požiar 11. júna 1790, ktorý takmer zničil mesto, zasiahol devastujúcim spôsobom i hrad. Posledný člen slávneho rodu, Štefan II. Ilešházi predal v roku 1834 Trenčianske panstvo i s hradom nobilizovanému bankárovi grófovi Georgovi Sinovi. Posledná majiteľka, Iphigenia De Castris D'Harcourt darovala hrad mestu Trenčín v roku 1905. Prvé opravy schátralých ruín začali ešte v roku 1912, avšak systematická rekonštrukcia prebieha od roku 1956 dodnes. Trenčiansky hrad videl pod svojimi hradbami nepriateľské vojská českých a poľských kráľov, tatárske hordy, Bočkaiových a Bethlenových hajdúchov, cisárskych landsknechtov, janičiarov a bašibozukov tureckého sultána, Tatárov krymského chána, kompánie saského vojvodu, Kurucov i Labancov. Nikdy však nebol dobytý priamym útokom. FDC: Výtvarný návrh: FDC Marián Čapka, akad. maliar, rytec FDC: Lucie Kruličková. Na obálke je skupina vojakov z rímskej légie a portrét Maximiliána, legáta II. Pomocnej légie. Návrh na pečiatku Marián Čapka, akad. maliar skupina legionárov a názov mesta TRENČÍN a dátum vydania

Príležitostná známka POFIS č. 413

Dátum vydania 1.1.2008

Návrh: Peter Augustovič, akad. maliar,

Náklad: 300 000 ks

Zúbkovanie rámcové

Spôsob tlače ofset

Emisia: 15 rokov Slovenskej republiky

Na známke je zemepisná mapa Slovenska na ktorej sú zvýraznené niektoré kultúrne pamiatky na Slovensku, medzi nimi aj Trenčiansky hrad. Popis a história Trenčianskeho hradu vid' známku POFIS č.334. Samostatná a suverénna Slovenská republika patrí k najmladším štátom sveta, hoci Slováci patria k najstarším obyvateľom Európy. V dôsledku nepriaznivých geopolitických a historických okolností svoju suverénnu a nezávislú štátnosť dosiahli až 1. januára 1993, teda pred 15 rokmi. Predkovia dnešných Slovákov kompaktne a nepretržite obývali územie dnešného Slovenska od konca 5. storočia. V 9. storočí vytvorili silný ranofeudálny štát, v ktorom boli položené základy štátnosti viacerých stredoeurópskych národov a základy slovanskej kultúry a literatúry. Tento štát na začiatku 10. storočia zanikol, avšak celé generácie Slovákov sa k nemu hlásili a hlásia ako k základnému prvku a počiatku národných štátoprávných dejín. Ďalších takmer tisíc rokov Slováci žili v Uhorskom kráľovstve, kde sa po vzniku moderného nacionalizmu na konci 18. storočia snažili získať autonómiu a samosprávu. Keďže ústredná vláda Uhorského kráľovstva nevyhovela tejto požiadavke a naopak snažila sa z kráľovstva vytvoriť jednotný maďarský štát, Slováci na konci prvej svetovej vojny r. 1918 vytvorili spoločný štát s Čechmi – Česko-Slovenskú republiku. Keďže ani Česko-Slovenská republika nebola

schopná vyriešiť všetky otázky vzájomných vzťahov, rozhodli sa r. 1992 českí a slovenskí politici mierovo a pokojne rozdeliť Česko-Slovensko a vytvoriť dva samostatné štáty. Spoločný štát zanikol 31. decembra 1992 a samostatná Slovenská republika bola vyhlásená 1. januára 1993. Znáмка zobrazuje mapu Slovenskej republiky, zvýraznenú slovenskou národnou trikolórou. Vo vnútri hraníc sú zvýraznené symboly ôsmich sídelných miest krajských samospráv, na ktoré je Slovenská republika vnútorne členená. Pozadím známkového poľa je štylizovaný emblém Európskej únie, ktorej sa Slovenská republika stala členom r. 2004. Na známke je aj štátny znak Slovenskej republiky. Štátny znak Slovenskej republiky tvorí na červenom ranogotickom štíte dvojité strieborné kríž, vztýčený na strednom vyvýšenom víšku modrého trojvršia. Driek a ramená kríža sú na koncoch rozšírené a vhlbené, vrchy sú oblé. Strieborný dvojkriž údajne symbolizuje tradíciu Cyrila a Metoda, je to však ešte starší kresťanský symbol pre vzkriesenie Ježiša, ktorý sa používal od 9. storočia v Byzantskej ríši, ako symbol náboženský a politický (patriarchálny kríž) sa rozšíril v 10. a 11. storočí. Trojvršie v povedomí obyvateľstva znázorňuje tri pohoria – Matra, Tatra a Fatra[2], má však starší heraldický pôvod. Pôvodným erbom uhorského kráľa Bela III. (1173 – 1196) bol strieborný dvojkriž na červenom poli, bez iných znakov. Neskôr býva dvojkriž na erboch vztýčený na pažiti alebo hline (1291), alebo má v spodnej časti tri či štyri korene. V erboch neskorších kráľov a kráľovien sa už objavuje v podobe trojitej skaly, napríklad na pečati Ladislava V. (1305). Od 14. storočia sa už ustáľuje dnešná podoba trojvršia, pôvodne zlatého alebo strieborného, neskôr zeleného, až od roku 1848 modrého. Červený štít bol farbou mnohých heraldických znakov koncom 12. a začiatkom 13. storočia. Nie je to teda krvavá obloha značiaca utrpenie Slovákov počas maďarizácie, ako udávajú niektorí autori. FDC: na FDC ani na pečiatke nie je motív z Trenčína. Náklad FDC: 5 600 ks.

Príležitostná známka POFIS č. 471

Dátum vydania 12.3.2010

Návrh: Mgr. Art. Edita Balážová

Grafický dizajn: Adrián Ferda

Náklad: 490 000 ks

Zúbkovanie rámcové

Spôsob tlače: HEIDELBERG SPEEDMASTER

Emisia: Matúš Čák Trenčiansky (*1260 - +1321)

Uhorský šľachtický rod Čákovcov (Chak, Csák, Chaak) pochádzal z oblasti Ostrihomu, osídlenej tiež slovanským obyvateľstvom, a vlastnil celý rad panstiev na území dnešného Slovenska, najmä v okolí Trenčína. Matúš Čák sa však sám nepovažoval za Slováka, podobne ako zvyšok uhorskej šľachty patril k tzv. Natio Hungarica. Roku 1278 Matúš Čák na Moravskom poli viedol uhorskú ľahkú jazdu vo vojsku cisára Rudolfa I. proti českému kráľovi Přemyslovi Otakarovi II. V roku 1291 stál na čele vojska Ondreja III., ktoré dobylo Bratislavu obsadenú Henrichom z Kysaku (z Kösegu). Za odmenu dostal hodnosť správcu kráľovských stajní a bratislavského župana. Neskôr prestal sympatizovať s politikou Ondreja III. a na protest sa vzdal svojho úradu, uchýlil sa na svoje panstvo, ktorého centrom bol od roku 1296 Trenčín. V snahe odňať mu majetky a pokoriť ho, vyslal proti nemu kráľ Ondrej III. výpravu, ktorá však nebola úspešná. Odvtedy viedol Matúš Čák politiku sledujúcu svoje osobné ciele, k čomu využíval všetky prostriedky, ktoré mu len poskytovalo vtedajšie politické vákuum. Po smrti Ondreja III. podporoval nástupníctvo českého kráľa Václava III., pričom pomáhal tiež poraziť jeho protikandidáta Karola Róberta. Za to mu Václav III. v Uhorsku známy skôr ako Ladislav V. 1. februára 1302 zveril celú Trenčiansku a Nitriansku

stolicu, ktorú držal až do svojej smrti. Už nasledujúci rok však prešiel spolu s Abovcami na stranu svojho nedávneho nepriateľa Karola Róberta. Od roku 1304 vystupoval ako samostatný vládca. Prestal podporovať aj Karola Róberta. Roku 1310 bol vymenovaný za taverníka a jedného z troch palatínov krajiny, s územnou pôsobnosťou pre Horné Uhorsko. Na vrchole svojej moci v rokoch 1311 až 1312 ovládal alebo kontroloval 14 žúp a vlastnil vyše 50 hradných panstiev. Jeho vplyv siahahal až na Spiš, ovládol Zvolenskú župu a mnohé panstvá. V Zadunajsku mu patrila hrad Visegrád. Vďaka svojej neobmedzenej moci vo zverených oblastiach krajiny začal odnímať majetky nepohodlným šľachticom a ponechával si ich pre seba. Vzhľadom na to, že tak činil aj cirkvi, bol roku 1311 oficiálne pozbavený funkcií. Jeho reálnej moci ho však kráľ nemal možnosť zbaviť. Matúš Čák si na Trenčianskom hrade zriadil vlastný dvor na spôsob kráľovského, pričom si stále počínal ako samostatný panovník. Jeho palatínom bol do roku 1318 Felicián Zach. V roku 1314 vpadol na Moravu ako spojenec rakúskeho vojvodu Fridricha Habsburského a pri zámku Holíč odrazil vojsko Jána Luxemburského. Po bitke pri Rozhanovciach 15. júna 1312, kedy na bojisko prišli jeho vojská príliš neskoro na to aby zasiahli do boja, sa uzavrel vo svojej dŕžave. Roku 1318 mu zomrel jediný syn Matúš, a preto si za nástupcu vybral svojho príbuzného Štefana Čecha z rodu Šternberkovcov, cez ktorého majetky bola Matúšova dŕžava spojená s Moravou. Karol Róbert za pomoci magistra Donča zabral časť Matúšových majetkov. Postavil sa proti nemu dokonca aj nitriansky biskup, ktorý ho dal do cirkevnej kliatby. Matúš Čák Trenčiansky však neobmedzene a nezávisle vládol na majetkoch v Nitrianskej, Bratislavskej a Trenčianskej stolici až do svojej prirodzenej smrti 18. marca 1321. O jeho význame svedčí fakt, že ešte aj v 15. storočí sa časť západného Slovenska tradične označovala ako Matúšova zem.

FDC: Výtvarný návrh: FDC: Mgr. Art. Edita Balážová, grafický dizajn: Adrián Ferda, rytina FDC: Mgr. Art. Ľubomír Žálec. Na obálke je vojak z vojska Matúša Čáka Trenčianskeho. Návrh na pečiatku: Mgr. Art. Edita Balážová, na pečiatke je

meč a názov mesta TRENČÍN a dátum vydania. Spôsob tlače: WAITE. Náklad FDC: 3 200 ks.

Príležitostná známka POFIS č. 521

Dátum vydania 13.7.2012

Návrh: Mgr. Art. Marianna Žálec Varcholová

Rytec: Mgr. art. Ľubomír Žálec, ArtD.

Náklad: 1 000 000 ks

Zúbkovanie rámcové

Spôsob tlače: Rotačná oceľotlač - WIFAG

Emisia: Krásky našej vlasti: Skalka pri Trenčíne

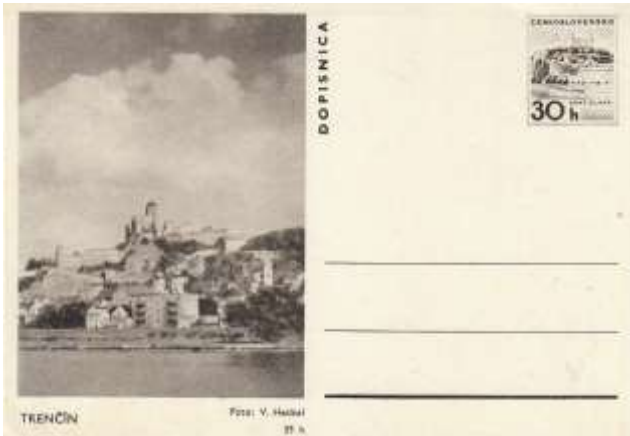
Pútnické miesto vzniklo na skalnom masíve na pravom brehu Váhu severovýchodne od Trenčína, kde podľa Maurovej legendy pôsobili sv. Svorad-Andrej, a potom i jeho žiak a nasledovník sv. Benedikt, ktorý tu aj zahynul mučeníckou smrťou. Lokálny kult oboch pustovníkov bol oficiálne potvrdený r. 1083, keď boli sv. Svorad a Benedikt medzi prvými uhorskými svätcami kanonizovaní (spoločne 17. júla). Už koncom 12. storočia stál na Veľkej Skalke románsky kostolík s patrocinom sv. Benedikta a Všetkých svätých. Nitriansky biskup Jakub I. pri ňom r. 1224 založil benediktínske opátstvo, ktoré sa stalo duchovným centrom tejto časti Považia. Stredoveký opevnený benediktínsky kláštor bol v priebehu stáročí viackrát vyplienený a zničený, až r. 1528 definitívne zanikol. Druhé obdobie rozvoja sa začína rokom 1644, keď kláštor dostali do správy jezuiti, ktorí ho postupne obnovili. Asi kilometer južnejšie, na vyvýšenej plošine vápencového brala vybiehajúceho k rieke, postavili r. 1745 na mieste niekdajšej kaplnky dvojvežový barokový pútnický kostol na tzv. Malej Skalke, zasvätený sv. Benediktovi a Všetkým Svätým. Podľa legendy vznikol na mieste, kde zbojníci zhodili telo zavraždeného sv. Benedikta do Váhu. Po zrušení jezuitského rádu pripadol majetok opátstva štátu a celý areál kláštora bol pridelený k farnosti Skalka nad Váhom. Posledná väčšia oprava kostolíka sa realizovala v polovici 19. storočia. Ďalšia náročnejšia oprava zamýšľaná v roku 1922 sa neuskutočnila, a opustený areál ďalej chátral. V 20. storočí sa realizovali iba nevyhnutné sanačné práce na opevnení a zrekonštruovala sa trojica dominantných zachovaných objektov – trojpodlažný objekt kaplniek, vyvýšenú baštu a vonkajší múr niekdajšej vstupnej budovy. Z vnútorného nádvorja za bránou kláštora vedie v skalnej stene vytvorený jednoduchý gotický portálik vstupu do pustovníckej jaskyne, dnes premenenej na kaplnku. Vyše 30 m dlhá kľukatá jaskynná chodba je prepojená aj s hornou kaplnkou sv. Svorada a sv. Benedikta v trojpodlažnom objekte. Ten je v súčasnosti jedinou funkčnou stavbou

v areáli a okrem tradičných pútí 17. júla a príležitostných akcií je v sezóne sprístupnený aj pre návštevníkov s lektorským sprievodom. FDC: Výtvarný návrh: FDC: Mgr. Art. Marianna Žálec Varcholová, rytina FDC: Mgr. Art. Ľubomír Žálec ArtD. Na obálke sú sv. Svorad a Benedikt v ozdobnom ráme. Návrh na pečiatku: Mgr. Art. Marianna Žálec Varcholová Edita, na pečiatke je slnko v ozdobnom ráme a názov mesta TRENČÍN a dátum vydania. Spôsob tlače: Ocel'otlač – WAITE. Náklad FDC: 3 300 ks.

Mesto obálka

CELINY

Poštový lístok CDV 157 (4)

Krásy Československa (IV)

Dátum vydania máj 1967

Návrh: F. Hudeček

Autor fotografie: V. Heckel

Rozmer: 140 x 98 mm

Papier: biely

Spôsob tlače hl'bkotlač

Poštový lístok bol vydaný v sade 32 ks obrazových nečíslovaných poštových lístkov v rovnakej úprave ako CDV 154 s tým rozdielom, že nápis DOPISNICA je umiestnený zvisle vpravo od obrazu. Známkou je tradičná určená pre poštové lístky Bratislavský hrad s uvedenou cenou 30 h farba čierno šedá. Predajná cena bola 35h. Na obraze je fotografia Trenčína spoza Váhu od známeho fotografa V. Heckela. Narodil sa v Plzni. Vilem sa vyučil portrétnym fotografom v Plzni v roku 1936. Pracoval najprv v menších fotografických ateliéroch. Začiatky svojej kariéry spojil s reklamnou fotografiou. Od roku 1937 bol zamestnaný v pražskej firme Indusfoto, ale skoro však svoj záujem obrátil smerom k divadelnej fotografii a vzápätí k reportáži. Pôsobil v niekoľkých ateliéroch, než sa usadil ako priemyslový fotograf v Zbrojovke Brno a v Československej obchodnej komore v Prahe. Tu strávil pätnásť rokov. V roku 1949 bol prijatý do fotografickej sekcie Zväzu československých výtvarných umelcov. Od roku 1953 sa venoval aj horolezectvu. V roku 1956 sa stal voľným fotografom. Po prvý krát vystavoval v roku 1960 v Prahe súbor fotografií z expedície na Kaukaz, na ktorej sa zúčastnil v roku 1958. V roku 1962 sa zúčastnil druhej horolezeckej výpravy na Kaukaz a v roku 1965 bol členom prvej

československej expedície do Hindúkušu v Afganistane. V roku 1967 sa zúčastnil horolezeckej výpravy do Pakistanu a v roku 1970 československej expedície do Peru, kde zomrel so všetkými ďalšími členmi výpravy pri zemetrasení pod lavínou, ktorá zavalila ich tábor pod horou Huascarán. Na obraze je trenčiansky hrad vid' popis pri príležitostnej známke POFIS č. 334, vydanej 15.10.2004. Pod hradom vidieť časť nábrežia Váhu medzi cestným a železničným mostom. Tu vidieť 2 domy a to Čevelov a Hornov dom, ktoré boli postavené v 30-ich rokoch XX.st. Váh vzniká pri Kráľovej Lehote (664 m n. m.) sútokom dvoch menších riek - Bieleho a Čierneho Váhu. Biely Váh pramení na svahoch Kriváňa vo Vysokých Tatrách, Čierny Váh pramení pod Kráľovou hoľou v Nízkych Tatrách. Váh je najdlhšia slovenská rieka. Tečie od Tatier smerom na západ a pri Žiline sa stáča na juh a smeruje ku Komárnu, kde ústí do Dunaja. Váh je dlhý 406 km. Jeho prietok je 152 m³/s. Ďalej vidieť veže Piaristického kostola aj s kláštorom. Rímskokatolícky Kostol sv. Františka Xaverského (pôvodne jezuitský, od roku 1776 piaristický) je dominantou severozápadnej časti Mierového námestia v trenčianskom historickom jadre. Založili ho v roku 1649 jezuiti a základný kameň stavby bol položený v roku 1653. Jezuitský Kostol sv. Františka Xaverského projektovali a realizovali v rokoch 1653–1657 stavitelia talianskeho pôvodu Pietro a Gothard Spazzovci v ranobarokovom slohu ako jednopriestorovú stavbu s postrannými kaplnkami nad ktorými sa otvárajú emporové oratóriá. Vychádzali pri tom z rímskeho kostola Il Gesù (1568-1577, architekt Giacomo Barozzi da Vignola), ktorého architektúra sa stala východiskom pre rozsiahlu skupinu jezuitských chrámov, predovšetkým v strednej Európe. Tento typ kostola bol v modifikovanej podobe sprostredkovaný na územie Slovenska skrze Viedenský univerzitný kostol (1623-1631). Trenčiansky jezuitský kostol svojim dispozičným riešením a usporiadaním dvojvežového priečelia nadväzuje práve na model stredoeurópskeho jezuitského chrámu, prezentovaný vo Viedni a v Trnave. Pri veľkom požiari Trenčína 14. mája 1708, ktorý vznikol následkom kuruckej

blokády, bolo úplne zničené celé vnútorné zariadenie kostola i susedného kláštora jezuitov. V júli 1708 bol z Viedne do Trenčína povolaný jezuitský taliansky fráter a umelec Andrea Pozzo (žil v rokoch 1642-1709), ktorý v rokoch 1703-1705 navrhol i výtvarne zariadil interiér Univerzitného kostola vo Viedni, aby vypracoval plány aj pre vnútorné vybavenie trenčianskeho kostola sv. Františka Xaverského. Nakoľko Pozzo 31. augusta 1709 vo Viedni zomrel, predpokladá sa, že nestihol navštíviť Trenčín a ani vypracovať plány k výzdobe kostola. Namiesto neho vyslal v zime 1711-1712 provinciál jezuitov Gabriel Hevenessi z Viedne do Trenčína jezuitského frátra, architekta a maliara tirolského pôvodu Christopa Tauscha (žil v rokoch 1673-1731). Christoph Tausch je autor celkového projektu obnovy jezuitského kostola v Trenčíne, stavebným dozorcom aj vykonávateľom maliarskych prác. Budova kláštorného kolégia, v ktorom dnes sídli Piaristické gymnázium J. Braneckého, bola postavená v rokoch 1653 - 1662 jezuitmi. Komplex vybudovali ako trojkřídlovú, dvojtraktovú a štvorpodlažnú budovu s rajským dvorom uprostred. V priebehu 17. a 18. storočia k nemu pristavali dve křídla typu L. Bohatá štuková výzdoba refektára a lekárne Ku sv. Duchu prezrádza vplyv talianskych štukatérskych majstrov. Slnčné hodiny na dvorovej fasáde južného křídla pochádzajú z roku 1711. Staršie sú slnčné hodiny na protiľahlej fasáde z polovice 17. storočia. Na fotke tiež vidieť opevnený okrsok farského kostola na Mariánskom vršku pod hradom, nazývaný aj „*Marienburg*“ tvoril pôvodne súčasť mestského opevnenia a chránil tiež prístupovú cestu na hrad. Kostol bol postavený v roku 1324, pravdepodobne na základoch ešte staršej stavby z polovice 13. storočia ako bazilikálne trojlodie s jednoduchým pravouhlým presbytériom a predsunutou vežou na západnej strane. Okolo polovice 15. storočia bol zmenený na sieňové trojlodie s polygonálnym záverom. V roku 1528 za Katzianerovho obliehania hradu bol vypálený spolu s neďalekým Karnerom sv. Michala. Náprava škôd začala až po roku 1553 s povolením samého kráľa. Viedol ju taliansky staviteľ Tobias Sebastiano, ktorý v rokoch 1553-1560 postavil nové múry lode a zaklenul ich valenou klenbou s lunetami na

toskánskych stĺpoch a zasklepil sanktuárium. Práce dokončil Mikuláš Bussi. Kostol bol viackrát poškodený ohňom. Po požiari v roku 1886 bol začiatkom 20. storočia upravený do dnešnej podoby postavením novej kopule veže, prefasádovaním a zasadením farebných vitráží do okien a výmenou pôvodnej tehlovej dlažby za dlaždice. V stene predsieň kostola je vsadená gotická náhrobná tabuľa zástavníka Martina Zimu z roku 1498. V chrámovom poklade sa nachádza i pozlátená gotická monštrancia, ktorú v roku 1364 daroval kráľovi Ľudovítovi Veľkému cisár Karol IV. pri príležitosti úspešných mierových rokovaní konaných na Trenčianskom hrade. Hneď vedľa farského kostola je Karner sv. Michala. Je jedinou podstatne neporušenou gotickou stavbou v meste mimo Trenčianskeho hradu. Postavený bol v druhej tretine 15. storočia ako kostnica v blízkosti Farského kostola. Zadnou stenou nadväzuje na pôvodné mestské opevnenie. Začiatkom 16. storočia nadstavili dnešnú nadzemnú časť, ktorá po požiari kostola v roku 1528 slúžila istý čas ako kaplnka. V rokoch 1529 – 1530 sa v mestských účtoch spomínajú výdaje na jeho opravu. Až do opravy Farského kostola dočasne slúžil ako miesto bohoslužieb. V roku 1560 bol v súvislosti s tureckým nebezpečenstvom zmenený na mestskú zbrojnicu s kovolejárskym zariadením v suteréne. Neskôr budova schátrala a po rekonštrukcii v rokoch 1973 – 1989 patrí Trenčianskemu múzeu. Ešte tu vidieť Synagógu. Synagóga bola postavená v rokoch 1909 – 1912 trenčianskou stavebnou firmou Fuchs a Niegreis z podľa projektu berlínskeho architekta, trenčianskeho rodáka Dr. Richarda Scheibnera. Slávnostne otvorená a vysvätená bola v septembri 1913. Táto novoromantická stavba centrálného typu s ústrednou kupolou je zmesou byzantských a secesných štýlov s modernou železobetónovou kupolovou konštrukciou. Pozoruhodná budova je príkladom raných modernistických trendov, ktoré smerovali k redukcii dekorácie pri zachovaní monumentálnych klasických foriem. Poslednou identifikovanou stavbou je reštaurácia Fatma. Medzi ľuďmi známejšia pod menom Fatima

Poštový lístok CDV 33

Anketa o najkrajšiu poštovú známku r. 1998

Dátum vydania 5.6.1999

Návrh známky:

Prítlač: reprodu. známky č.140

Rozmer: 148 x 105 mm

Papier: oz

Spôsob tlače offset

Poštový lístok s prítlačou bol vydaný na CDV 32 vydaného pre bežnú prevádzku poštových lístkov v rovnakej úprave ako CDV 65. Náklad týchto lístkov bol 2 970 000 ks. Na známke je štylizované zobrazenie významných objektov Bratislavy s uvedenou cenou 4 Sk vo farbe čiernej a modrej. Predajná cena bola 4,50 Sk. Poštový lístok má ochranný prvok: mikrotlač SLOVENSKÁ POŠTA v druhom adresovom riadku. Na prítlače je reprodukcia známky POFIS č.140, vo farbe svetlomodrej a čiernej, popis vid' pri príležitostnej známke POFIS č. 140 vydannej 1.1.1998. Poštový lístok bol vydaný ako filatelistický prezent pre účastníkov hlasovania o najkrajšiu známku r.1998. Náklad poštového lístku: 11 950 ks.

Poštový lístok CDV 51

Slovak Gold

Dátum vydania 25.9.2000

Návrh známky:

Prítlač: poštové známky emis.
radu Umenie 1995-99

Rozmer: 148 x 105 mm

Papier: oz

Spôsob tlače offset

Poštový lístok s prítlačou bol vydaný na CDV 32 vydaného pre bežnú prevádzku poštových lístkov v rovnakej úprave ako CDV 65. Náklad týchto lístkov bol 2 970 000 ks. Na známke je štylizované zobrazenie významných objektov Bratislavy s uvedenou cenou 4 Sk vo farbe čiernej a modrej. Predajná cena bola 4,50 Sk. Poštový lístok má ochranný prvok: mikrotlač SLOVENSKÁ POŠTA v druhom adresovom riadku. Na prítlače sú poštové známky emisného radu Umenie z r.1995-99. Medzi týmito známkami je aj príležitostná známka POFIS č. 192. Je tu aj logo ceny Slovak Gold ako výraz ocenenia emisného radu Umenie na slovenských známkach za roky 1995-99. Prítlač je viacfarebná, popis vid' pri príležitostnej známke POFIS č. 192 vydanej 5.10.1999 . Náklad poštového lístku: 10 500 ks.

Poštový lístok CDV 89/3

Hrady a zámky na Slovensku II.

Dátum vydania 12.10.2002

Návrh známky: L.Čisárik

Autor fotografie: V.Bárta + OF

Rozmer: 148 x 105 mm

Papier: bp s priesvitkou

Spôsob tlače ofset

Poštový lístok bol vydaný v sade 9 ks obrazových nečíslovaných poštových lístkov v rovnakej úprave ako CDV 65. Na známke je štátna vlajka vo vetre s uvedenou cenou 5 Sk vo farbe. Predajná cena bola 8,30 Sk. Poštový lístok má ochranný prvok: mikrotlač SLOVENSKÁ POŠTA v druhom adresovom riadku, priesvitku, vlákna v papieri. Na obraze je fotografia hradu Trenčín jeho palácová časť, vid' popis pri príležitostnej známke POFIS č. 77 vydanej 12.9.1995, od fotografa Vladimíra Bártu narodeného 19. februára 1974 v Banskej Bystrici. V r. 1988-1993 absolvoval SOU elektrotechnické v Banskej Bystrici. Od r. 1996 pôsobí ako fotograf v slobodnom povolání. V r. 1996 získal 1. miesto v súťaži Najkrajšie knihy Slovenska za publikáciu Slovenská republika ako spoluautor a v r. 1997 v súťaži Kniha roka 3. miesto za publikáciu Tatry a Spiš ako spoluautor. Vystavoval na samostatných autorských súťažiach doma i v zahraničí. Autor a spoluautor obrazových vlastivedných publikácií. Je členom Klubu fotopublicistov Slovenského syndikátu novinárov od r.1998. Ladislav Čisárik je grafik, heraldický výtvarník nar. 29.12.1953 Teplice. Študoval na strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave po jej ukončení bol od r.1979 zamestnanom štátneho podniku Výstavníctvo v Bratislave, potom kresličom Slovenského ústavu pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave Od r.1979

pôsobí ako výtvarník grafik v slobodnom povolání, v poslednom období vo vlastnej firme Signum. Žije v Bratislave. Spočiatku sa venoval prevažne plagátovej tvorbe a tvorbe embaláží (obalov), za ktorú získal viacero ocenení v celoštátnych i medzinárodných súťažiach. Od r.1979 vystavoval na kolektívnych i samostatných výstavách venovaných tejto tvorbe doma (Bratislava, Cígef, Praha, Prievizda) i v zahraničí (Poľsko, Rakúsko). Postupne sa začal orientovať najmä na heraldickú tvorbu. Jeho prvou prácou heraldického charakteru bol návrh na doplnenie kartuše s rakúsko-uhorským erbom na Trojičnom stĺpe v Banskej Štiavnici v r. 1979. Od konca 80-tých rokov výtvarne spolupracuje s Heraldickou komisiou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, najmä s heraldikmi L. Vrteľom a J. Novákom. V spolupráci s nimi sa zúčastnil na všetkých významnejších heraldických aktivitách na Slovensku v poslednom období. Graficky navrhol, alebo upravil erby a pečate vyše 100 Slovenských obcí a miest. Na zadnej strane poštového lístku je vyznačená ich poloha na mape Slovenska. Náklad poštového lístku: 4500 ks

CELINOVÉ POHLADNICE

Celinová pohľadnica 03 CP 493/11

Zimný štadión Pavla Demitru

Rozmer: 148 x 105 mm

Dátum vydania 13.10.2011

Papier: bp s priesvitkou

Návrh prítlače: A.Ferda

.

Spôsob tlače OF ofset

Autor fotografie: J.Súkup

Náklad cel. pohľadnice: 7000 ks

Obrázok a natlačená známka je vydaná k majstrovstvám sveta v roku 2011 na Slovensku. Je na nich útočník Pavol Demitra pri súboji o puk a pri samostatnom nájazde ako dáva gól. O konaní rozhodol kongres Medzinárodnej hokejovej federácie (International Ice Hockey Federation – IIHF) počas Majstrovstiev sveta v ľadovom hokeji 2006 v lotyšskej Rige. Mnohí priaznivci hokeja sa síce potešili, avšak pred funkcionármi sa zjavila neľahká úloha – zabezpečiť dôstojný stánok hokeja v Bratislave. Z rôznych návrhov zvíťazilo riešenie rekonštruovať pôvodný zimný štadión na Tehelnom poli s termínom dokončenia do konca roka 2010. V Bratislave a v Košiciach sa teda od 29. apríla do 15. mája predstavili špičkoví hokejisti, čo znamená, že v krajine pod Tatrami sa uskutočnili Majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji. Slovenská kandidatúra

dostala 70 hlasov, kým švédska len 20 a maďarská 14. Pavol Demitra bol odchovancom hokejového klubu Spartak ZŤS Dubnica nad Váhom. Vrcholový hokej začal hrať v sezóne 1992/93 v poslednom ročníku česko-slovenskej najvyššej hokejovej súťaže za Duklu Trenčín, ktorej sa v predošlej sezóne podarilo získať federálny titul vo vtedajšom Česko-Slovensku (1991/92 bola Dukla Trenčín majstrom Česko-Slovenska). V nasledujúcej sezóne Pavol Demitra debutoval v NHL ako hráč Ottawy Senators, ktorou bol v roku 1993 draftovaný v 9. kole z 227. miesta. Pred sezónou 1996/97 sa stal hráčom St. Louis Blues. V novom klube sa stal čoskoro jednou z opôr, po čase vytvoril produktívny útok s krajanmi Michalom Handzušom a Ľubošom Bartečkom na krídlach, ktorý bol prezývaný Slovak line. V sezóne 1999/2000 dosiahol v 82 zápasoch 89 bodov a získal s tímom St. Louis Blues Prezidentskú trofej pre najlepšie tím základnej časti NHL. Pavol Demitra vo svojej najlepšej sezóne 2002/2003 získal 93 bodov (36 gólov + 57 asistencií), ktoré nazbieral v 82 zápasoch. Trikrát bol účastníkom All-Star Game NHL. Počas ôsmich sezón sa predstavil v 494 zápasoch, strelil v nich 204 gólov a na 289 prihrával. Zaznamenal tak 493 bodov. V sezóne 2004/2005, počas lockoutu v NHL, hral za svoj pôvodný materský klub Duklu Trenčín / väčšiu časť sezóny v jednom útoku s Mariánom Hossom a Mariánom Gáboríkom. Stal sa najproduktívnejším hráčom súťaže, klub vypadol v semifinále play-off so Slovanom Bratislava. Vytvoril slovenský extraligový rekord v počte bodov, na svoje konto si ich pripísal 99 za 32 gólov a 67 asistencií. Pred ročníkom 2005/06 podpísal zmluvu na tri roky s klubom Los Angeles Kings. V 58 zápasoch nastrielal súperovým brankárom 25 gólov, na 37 prihrával. Po úspešnej sezóne bol vymenený do Minnesoty Wild, kde v sezóne 2006/2007 nastúpil v 71 zápasoch a zaznamenal 64 kanadských bodov (25 + 39). V Minnesote vytvoril produktívnu dvojicu s krajanom Mariánom Gáboríkom. V tíme pôsobil aj ďalší Slovák Branko Radivojevič. V októbri 2007 bol na jeden mesiac vymenovaný za kapitána tímu. Dňa 10. júla 2008 podpísal s tímom Vancouver Canucks V sezóne 2010/2011 podpísal zmluvu s klubom KHL

Lokomotiv Jaroslavl'. Štatistiky v KHL: v základnej časti 54 zápasov, 18 gólov a 43 asistencií, v play-off 18 zápasov, 6 gólov a 15 asistencií. Útočník NHL reprezentoval Slovensko na majstrovstvách sveta v rokoch 1996, 2003, 2004, 2005, 2007 a 2011. Predstavil sa aj na ZOH 2002 v Salt Lake City, na ZOH 2006 v Turíne, kde bol kapitánom slovenského mužstva a na ZOH 2010 v kanadskom meste Vancouver. Reprezentoval aj na Svetovom pohári v rokoch 1996 a 2004. S reprezentáciou celkovo odohral 77 zápasov a strelil 27 gólov.

* Post: stredný útočník, ľavé krídlo

* Držanie hokejky: ľavé

* Číslo: 38

Dubnický rodák bol jedným z najkompletnejších svetových útočníkov s veľkými skúsenosťami. Mohol hrať ako krídlo, ale aj ako stredný útočník, ak bolo potrebné. Jeho výkony boli na veľmi stabilnej úrovni. Pavol Demitra bol ženatý a s manželkou Máriou mal dve deti, syna Lucasa a dcéru Zaru (* 2005). Dňa 9. mája 2011 ukončil po Majstrovstvách sveta 2011, ktoré sa konali v Bratislave a Košiciach svoju reprezentačnú kariéru v drese Slovenska. Nosil dres s číslom 38. Pavol Demitra tragicky zahynul 7. septembra 2011 pri havárii lietadla sovietskej výroby Jak-42. Lietadlo sa po štarte zrazilo so stožiarom antény a krátko na to havarovalo. Časť lietadla spadla do rieky Volga.

Pocty

Po Pavlovi Demitrovi pravdepodobne pomenujú námestie pri Zimnom štadióne Ondreja Nepelu v Bratislave a aj Zimný štadión v Trenčíne. Takisto aj Základná športová škola v Dubnici by mala niesť meno Škola Pavla Demitru. Fanúšikovia v Bratislave zorganizovali spomienkovú akciu deň po úmrtí, 8. septembra 2011. Konala sa pred Zimným štadiónom Ondreja Nepelu. Podobne aj fanúšikovia v Trenčíne. Mesto Bratislava zriadilo kondolenčnú listinu v Priamacionálnom paláci. Takisto aj vztýčilo čiernu vlajku na Zimnom štadióne

Ondreja Nepelu. HC Dukla Trenčín plánuje na znak úcty vyradiť číslo 38, ktoré Pavol Demitra nosil na svojom drese. Slovenský zväz ľadového hokeja nariadil v rozmedzí 8. až 14. septembra 2011 vo všetkých súťažiach minútu ticha za obete tragédie. Takisto počas prestávok medzi tretinami by organizátori nemali púšťať reprodukovánú hudbu a podľa možností vyvesiť čiernu zástavu. Spoločnosť organizujúca zápasy v Tipsport extralige sa vyjadrila, že pred prvým kolom, ktoré by sa malo podľa pôvodných plánov uskutočniť 16. septembra 2011, začne každý zápas minútou ticha a počas prvých piatich minút nebude hrať reproduktorová hudba. Hráči a aj členovia klubov by mali nastúpiť s čiernou stuhou a dresom s číslom 38. Pro-Hokej takisto zrušil tlačovú konferenciu pred začiatkom novej sezóny Tipsport extraligy.

Na prítláči je Zimný štadión Pavla Demitru v pozadí s graficky stvárným hradom. Štadión má kapacitu 6 150 miest, z toho na sedenie je 2 981. Otvorený bol 17. januára 1960. Je domovským stánkom hokejového klubu Dukla Trenčín, ktorý má štadión v prenájme od mesta Trenčín. Štadión je často centrom prípravy slovenskej hokejovej reprezentácie a hrávajú sa na ňom aj prípravné zápasy reprezentačného tímu. Súčasťou štadióna je 13 skyboxov [2] Podľa vedenia hokejového klubu by aréna mala dostať novú tvár a pribudnúť by mala aj dostavba vedľa štadión. Haváriu lietadla, ktoré 7. septembra mierilo s hokejistami na úvodný duel novej sezóny KHL do Minska, neprežilo 44 zo 45 ľudí na palube. Medzi nimi aj traja Česi Jan Marek, Karel Rachůnek, Josef Vašíček a slovenský útočník Pavol Demitra. Prežil iba palubný inžinier Alexander Sizov. 29. septembra 2011 Mestské zastupiteľstvo v Trenčíne rozhodlo o premenovaní Zimného štadióna po tragicky zosnulom Pavlovi Demitrovi.

Slovenská pošta pripravila špeciálne pohľadnice na Art Film Fest

- POFIS
- 17. jún 2015

Slovenská pošta sa tento rok prvýkrát predstaví na Art Film Feste (ďalej AFF) a pre návštevníkov filmového festivalu pripravila hneď niekoľko prekvapení. Záujemcovia budú môcť poslať svojim blízkym ako pozdrav z festivalu originálne pohľadnice alebo si môžu nechať vyrobiť známku s vlastnou podobizňou.

Slovenská pošta dlhodobo podporuje projekty v oblasti spoločenskej zodpovednosti, ktoré aktívne napomáhajú zlepšiť kultúrne, zdravotné a sociálno-spoločenské podmienky na Slovensku. Začiatkom tohto roka pošta združila svoje aktivity v tejto oblasti pod názov Pošta ľuďom, čím jasne deklaruje svoju solidaritu a podporu spoločnosti, vysvetlil generálny riaditeľ Slovenskej pošty Tomáš Drucker, prečo sa spoločnosť rozhodla podporiť obľúbený filmový festival, ktorý patrí k najznámejším kultúrno-spoločenským podujatiam na Slovensku.

Slovenská pošta vydá celinovú pohľadnicu s predtlačenou známkou s prítlačou k 23. ročníku AFF, v limitovanom náklade 5 000 ks. Inaugurácia celinovej pohľadnice sa uskutoční na otváracom ceremoniáli filmového festivalu. K 20. júnu 2015 tiež vydáme 2 príležitostné poštové pečiatky s domícilmi Trenčianske Teplice a Trenčín.

V Trenčianskych Tepliciach bude záujemcom k dispozícii pojazdná pošta (filatelistická priehradka), kde si budú môcť zakúpiť celinové pohľadnice, poštové známky a ďalší filatelistický tovar. Tiež si budú môcť nechať vyrobiť personalizované známky (známky s vlastnou podobizňou) v stane vedľa pojazdnej pošty, súčasťou ktorého bude aj špeciálna fotostena (2,4 x 2,4 m) na odfotenie sa na známku.

V Trenčíne bude pre návštevníkov pripravená filatelistická výstava poštových znáмок v spolupráci so Zväzom slovenských filatelistov a prezentácia exponátov ocenených v zahraničí. Záujemcovia nájdu aj v Trenčíne poštovú priehradku s celinovými pohľadnicami a známkami, kde sa bude používať aj príležitostná pečiatka.

Návštevníci Art Film Festu budú mať aj jedinečnú príležitosť pozrieť si spomienkový dokument o pošte, ktorý vznikol v roku 2013 pri príležitosti 20. výročia Slovenskej pošty.

Slovenská pošta mala na festivale v Trenčíne i Trenč.Tepliciach slušný záujem verejnosti, pravda najviac o tovar, ktorý bol vlastne suvenírom a bol zadarmo. Veľmi kladný ohlas mala výroba personalizovanej známky v Trenč.Tepliciach, najmä medzi kúpeľnými pacientkami a návštevníkmi filmových predstavení. Kladný ohlas mal aj exponát POFISu - Stamps Tour Slovakia.

Literatúra:

Ján Hanušin : Trenčín a okolie

Štefan Pozdišovský : Trenčiansky hrad

Internet – Google

Wikipédia

PhDr. Milan Šišmiš, 1982 Trenčín 1412-1982 Trenč.múzeum v Trenčíne 16 str.

PhDr.Milan Šišmiš a kol.,1991 Trenč. hrad vydav. OSVETA, 145 str.

Š.Pozdišovský,1968,Trenč.hrad,vydav. Zsl.vydavateľstvo SLAVÍN v Bratislave, 42 str.

J.Hanušín,2005,Trenčín a okolie, vydav.DAJAMA Bratislava, 140 str.

Dr. Severín Zrubec : VICTORIAE AUGUSTORUM – Filatelie č.3/1980

TRENČIANSKÁ SYNAGÓGA

Krajská filatelistická výstava TRENCÍN 1990

